

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉRTESÍTŐ

AZ AGRÁRMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

5. Szám	Tárgy	Oldal
	Közlemény	
	Az Országos Főállatorvos 2/2019. számú határozata -----	136

Közlemények

Az Országos Főállatorvos 2/2019. számú határozata

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése és 52. § (3) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet] 16. § (2) bekezdése, az állatbetegségek bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet 4. § (4) bekezdésében foglaltak, valamint az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet [a továbbiakban: 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet] 16. § (1) alapján, élelmiszerlánc-felügyeleti jogkörömben eljárva, az élelmiszerlánc valamennyi érintett szereplőjére kiterjedő hatállyal, meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

Az afrikai sertéspestis (a továbbiakban: ASP) leküzdésére, továbbá a betegség megelőzésére és korai felismerésére vonatkozó intézkedések hatékonyságának növelése érdekében meghozott, és a Földművelésügyi Értesítő LXVIII. évfolyamának 8. számában megjelent 3/2018. számú határozatomat visszavonom és az alábbiakat rendelem el:

Jelen határozat Mellékleteként kiadom Magyarország afrikai sertéspestis felszámolására vonatkozó mentesítési tervét (a továbbiakban: mentesítési terv).

Elrendelem, hogy az ország egész területén jelen határozatom Mellékletében kiadott mentesítési tervben foglaltak szerint és az adott terület ASP kockázati kategóriájának – ASP-vel fertőzött terület, a fertőzött területen belüli szigorúan korlátozott terület (a továbbiakban: SZKT), az ASP szempontjából magas kockázatú, közepes kockázatú és alacsony kockázatú terület – megfelelően kell eljárni.

A mentesítési tervben előírt egyes feladatok végrehajtása során a járványügyi intézkedéssel érintettek az Éltv. szerinti kártalanításra jogosultak.

E határozat rendelkezései azonnal végrehajtandóak.

E határozattal szemben fellebbezésnek helye nincs. A határozat közlésétől számított harminc napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással – a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. (A határozat közlése időpontjának az első közzététel időpontja minősül.) A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak (1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.) címzett keresetlevelet az Agrárminisztériumhoz (1055 Budapest, Kossuth tér 11.) kell benyújtani. Ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának illetéke 30.000 Ft, a feleket a perben tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg. A keresetlevélnek a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztése kérhető.

INDOKOLÁS

A Földművelésügyi Értesítő LXVIII. évfolyamának 8. számában megjelent 3/2018. számú határozatom tartalmazza az ASP elleni védekezés során végrehajtandó mentesítési tervet. Tekintettel a mentesítési terv kiadása óta a járványhelyzetben bekövetkezett változásokra, valamint

az Európai Bizottságnak a mentesítési tervvel kapcsolatos javaslataira, az egyes intézkedések felülvizsgálata és új mentesítési terv kiadása vált szükségessé.

Az Éltv. 28. § d) pontja alapján a miniszter az élelmiszerlánc-felügyelet területén nagy nemzetgazdasági kárral fenyegető vagy közegészségügyi szempontból veszélyes állatbetegségek felszámolására állami pénzeszközökkel támogatott, az állatállományoknak a betegségtől való mentesítésére országos programot, valamint a betegség előfordulásának felmérésére ellenőrző, illetve monitoring-vizsgálati programot rendelhet el.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdés c) pontja szerint az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozóan állatjárványügyi intézkedést tartalmazó határozatot hozhat, amely határozatot a minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja értelmében az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozó határozata azonnal végrehajtandó.

Döntésemet a fenti jogszabályhelyek alapján, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdésében és 81. §-ában foglaltakra tekintettel hoztam meg.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 113. § (1) bekezdésének a) pontján, a 114. § (1) bekezdésén, valamint a 116. § (4) bekezdésének a) pontján, továbbá a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. § (1) bekezdésén, 12. § (1) bekezdésén, 13. §-ának (1) bekezdésén és (3) bekezdésének a) pontján alapul.

Hatáskörömet és illetékességemet az Éltv. 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése, 52. § (3) bekezdése, a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 79. §-ának 3. pontja alapozza meg.

*Dr. Bognár Lajos s. k.
országos főállatorvos*

Melléklet

**Magyarország afrikai sertéspestis felszámolására vonatkozó mentesítési terve
(verziószám: 1.1)**

1. FEJEZET: Az afrikai sertéspestissel (ASP) fertőzött terület és az ASP szempontjából magas, közepes, illetve alacsony kockázatú területek meghatározása

Az ASP-vel fertőzött terület és az ASP szempontjából magas, közepes, illetve alacsony kockázatú területek meghatározása kockázatelemzés alapján és a Nemzeti Klasszikus Sertéspestis és Afrikai Sertéspestis Szakértői Csoport (a továbbiakban: Szakértői Csoport) javaslatainak figyelembe vételével történik.

1.1. Az ASP-vel kapcsolatos kockázatelemzés

1.1.1. Az első kockázatelemzés 2018 elején

- 1.1.1.1 A Szakértői Csoport 2016. szeptember 28-án tartott ülésén hozott I/1. számú határozati javaslatának megfelelően az országos főállatorvos összehívta ASP Kockázatelemzési Munkacsoportot (a továbbiakban: Munkacsoport), amely 2017. szeptember 12-én tartotta alakuló ülését. A Munkacsoport a feladathoz az alapelvek és alapfogalmak tisztázásával kezdett hozzá, meghatározta, hogy milyen típusú kockázatelemzésre van szükség és egyetértett azzal, hogy az ASP szempontjából az ország területe három kockázati kategóriába sorolható: magas, közepes és alacsony kockázatú területre. Az alakuló ülésén a feladat minél hatékonyabb végrehajtása érdekében a Munkacsoporton belül létrejött az ASP Kockázatelemzési Akciócsoport (a továbbiakban: Akciócsoport).
- 1.1.1.2 Az Akciócsoport még szeptember folyamán megkezdte a munkát, majd több megbeszélést is tartott 2017 októberében és 2018 januárjában. Az Akciócsoport létrehozott egy adatbázist az Országos Vadgazdálkodási Adattárban található, az ország vaddisznó állományára vonatkozó vadászterületenkénti becslési adatokból, a Tenyészet Információs Rendszerben (a továbbiakban: TIR) nyilvántartott házisertés tartási helyek adataiból, valamint az erdőborítottságra, az ország úthálózatára, a szomszédos országok jelentette ASP kitörések számára és az ezen országoktól való távolságra, valamint a csehországi vaddisznókban megállapított ASP esetekre vonatkozó információkból. Az Akciócsoport az adatbázis segítségével számításokat végzett, amelyek alapján számos ábrát készített, azok szemléltetésére. Ezen felül az Akciócsoport kockázati területek azonosítása céljából a TIR-rel szorosan összefüggő Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszernek (ENAR) a házisertések szállítására vonatkozó adatainak elemzésére és az ASP lehetséges terjedésének szoftveres modellezésre is kitért. Az Akciócsoport az adatok alapos elemzését követően végül arra a döntésre jutott, hogy először a betegség behurcolásának kockázatára helyezi a hangsúlyt és ezen belül is elsősorban az ország ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeinek meghatározására fókuszál. 2018. február elején az Akciócsoport javaslatot állított össze, elsősorban az ASP behurcolására, továbbá ezzel összefüggésben az ország ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeinek meghatározására vonatkozóan.
- 1.1.1.3 A fertőzés Magyarországra való behurcolásának kockázatbecslésében kiemelt jelentőségű a vaddisznóállomány szerepe, hiszen Kárpátalján bizonyítottan vaddisznóban is jelen van a betegség és Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (EFSA) adatai alapján a vaddisznóállományban a fertőzöttség lassan (havonta 1-2 km), de folyamatosan továbbterjed emberi beavatkozás nélkül is. Az feltételezhető, hogy a fertőzés hazai megjelenése esetén azokban a vadgazdálkodási egységekben, ahol a vaddisznók sűrűsége nagyobb, ott több állat-állat találkozással van lehetőség, a táplálékforrásokon való osztozás szükségszerűbb lehet. Éppen ezért ilyen területeken nagyobb valószínűséggel fordulhat elő eset, illetve nagyobb valószínűséggel terjedhet rá a már fertőzött populációról a szomszédos vaddisznóállományra a betegség.
- 1.1.1.4 Az ASP jelentette kockázat nyilvánvalóan összefügg azon szomszédos országok közelségével, amelyek már jelentették az ASP előfordulását. A kockázatot befolyásolja az is, hogy a betegség milyen mértékben elterjedt az adott országban. Ez utóbbit indokolt a Nemzetközi Állatjórnyügyi Hivatalnak (OIE) jelentett ASP kitörések számával arányosan figyelembe venni.

1.1.1.5 Az ország egyes területein az ASP jelentette kockázat mértékéről akkor tudunk a legrealisabb képet alkotni, ha a véletlen események folytán esetleg bekövetkező nagyobb ugrásokat nem vesszük figyelembe. Ugyanis ezek bekövetkezésének valószínűsége és az, hogy bekövetkezésük esetén azok pontosan hol történnek, a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján még közelítő pontossággal sem becsülhető meg. A vaddisznóállománynak és a házisertés-állományoknak a települések szintjén ábrázolt sűrűségi adataira, valamint a hazánkkal szomszédos fertőzött országokkal (2018 februárjában Románia és Ukrajna) és a viszonylag közeli, szintén fertőzött országokkal (2018 februárjában csak Csehországtól) való távolságra - feltéve, hogy ez utóbbit súlyozzuk a jelentett kitörések számával - támaszkodva már reális képet kaphattunk arról, hogy az ország mely területein mekkora kockázattal kell számolni. Ugyanakkor nem feledkezhetünk el arról, hogy csak a vaddisznóállományban megállapított ASP esetében szükséges egy viszonylag nagyobb földrajzi területet „fertőzött területnek” kijelölni, továbbá az eddigi európai tapasztalatok azt mutatják, hogy a vaddisznóállományban a betegség terjedését megállítani gyakorlatilag nem lehet, azt eddig a legeredményesebben védekező országoknak is legfeljebb lassítania sikerült. Ezzel ellentétben a házisertés-állományokat a következetesen alkalmazott általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedésekkel hatékonyan meg lehet védeni a betegségtől. Éppen ezért az Akciócsoportnak az volt a véleménye, hogy a magas és közepes kockázatú területek meghatározásánál a vaddisznóállomány vadgazdálkodási egységek szintjén ábrázolt sűrűségi adataira, valamint a hazánkkal szomszédos fertőzött országoktól (Románia és Ukrajna) és a viszonylag közeli, szintén fertőzött Csehországtól való távolságra (súlyozva a kitörések számával) alapozva a legcélszerűbb meghatározni az egyes kockázati területeket.

1.1.1.6 Azokat a szigetszerűen elhelyezkedő területeket, amelyek esetében a kockázat nagyobb, mint a környező területeken, az Akciócsoport véleménye szerint nem kell magasabb kockázatúként figyelembe venni. Ennek magyarázata az, hogy ezt a jelenséget az okozza, hogy ezeken a viszonylag kis területeken a becsült vaddisznólétszámból adódó sűrűségi érték kiugróan magasabb, mint a környező területek hasonló értéke. Ugyanakkor a környező területek alacsony vaddisznó sűrűsége mintegy gátként szolgálhat a betegség terjedésével szemben. Ezzel ellentétben az olyan alacsonyabb kockázatú területet, amely szigetszerűen egy magasabb kockázatú területen belül helyezkedik el célszerű szintén magasabb kockázatúnak tekinteni.

1.1.2. A hazai ASP esetek megállapítását követő kockázatelemzések

1.1.2.1 A Heves megyében történt első megállapítást követően azonnali intézkedésként ideiglenes fertőzött terület került elrendelésre, de ezt követően az egyes tagállamokban előforduló afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi intézkedésekről és a 2014/178/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat (a továbbiakban: 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat) melléklete II. részében meghatározott fertőzött terület, illetve a melléklet I. részében meghatározott magas kockázatú terület már egy új kockázatelemzés alapján került megállapításra. A fertőzött terület megállapításakor olyan természetes akadályokat is figyelembe vettünk, mint a Mátra hegyvonulata, amely a 2007 és 2009 között vaddisznókban lezajlott klasszikus sertéspestis járvány esetében hatékonyan akadályozta meg a betegség Nógrád megyéből Heves megyébe való terjedését.

1.1.2.2 A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei megállapítást követően ismét kockázatelemzés és a Szakértői Csoport korábbi véleményének a figyelembevételével került meghatározásra a fertőzött terület, valamint az azt övező magas kockázatú terület.

1.1.2.3 Az előző pontokban említett kockázatbecslések esetében az alapelv megegyezett az 1. pontban említettekkel, azzal a különbséggel, hogy külföldi esetektől és a hazai esetektől való távolság egyaránt figyelembevételre került.

1.1.3. A járványügyi helyzet változásának figyelembevétele

A járványügyi helyzet minden jelentős változása esetén újabb kockázatelemzés készül és szükség esetén a kockázati területek módosulnak. Ez történt a Romániában bekövetkezett kedvezőtlen változásokat követően 2018 augusztusában is. E kockázatelemzésen alapult az Országos Főállatorvos 3/2018. számú határozata, amely a Heves megyei esetek miatt elrendelt fertőzött területet Nógrád megye egy részére is kiterjesztette, illetve jelentősen megnövelte a magas kockázatú területet Hajdú-Bihar megye Romániával határos részén. 2018. október 2-án, majd 2019. január 13-án Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, magas kockázatú területen, közel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, illetve Szlovákia határához ASP eset került megállapításra vaddisznóban. Ennek megfelelően az országos főállatorvos az ÉFHÁT/20-80/2018. és az ÉFHÁT/9/2019. számú utasításában azonnali intézkedéseket rendelt el és meghatározta az ideiglenes fertőzött területeket.

1.2 Az egyes kockázati területekhez tartozó vadgazdálkodási egységek hivatalos közzététele

1.2.1 A magyarországi közzététel

1.2.1.1 Az egyes kockázati területekhez tartozó vadgazdálkodási egységek naprakész felsorolása mindig a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) honlapján kerül közzétételre. Ugyanakkor a betegség esetleges új területen való megjelenése esetén az országos főállatorvos azonnali utasításban állapítja meg az ideiglenes fertőzött területet.

1.2.1.2 Az ASP-re vonatkozó hatályos országos főállatorvosi határozatok a Földművelésügyi Értesítőben kerülnek közzétételre, de a Nébih honlapjáról is letölthetőek, ahol a következő linken számos egyéb fontos információ és egy interaktív térkép is található: <http://portal.nebih.gov.hu/afrikai-sertespestis>.

1.2.2 Közzététel uniós szinten

A fertőzött területhez tartozó vadgazdálkodási egységek – az ideiglenes fertőzött terület kivételével - megtalálhatóak a 2014/709/EU bizottsági határozat hatályos változata mellékletének II. részében, míg a magas kockázatú területek ugyanezen jogszabály mellékletének I. részében. Az uniós tagállamok ASP járványhelyzetének változása esetén az Európai Bizottság a bizottsági határozat mellékleteit új határozat kiadásával módosítja.

2. FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK AZ ASP-VEL FERTŐZÖTT TERÜLETEN

2.1 A fertőzött terület meghatározása, elrendelése és alapvető jellemzői

2.1.1. A fertőzött terület meghatározása és elrendelése

2.1.1.1. Az ASP-vel fertőzött terület meghatározása kockázatelemzés alapján, a vaddisznóállomány mozgását hatékonyan akadályozó természetes és mesterséges határok figyelembevételével, valamint a Szakértői Csoport javaslatainak megfelelően történik.

- 2.1.1.2. Ha az ASP elsődleges esetét olyan területen állapítják meg, ahol az még korábban nem fordult elő, az országos főállatorvos azonnali intézkedéseket rendel el, meghatározva az ideiglenes fertőzött területet és erről értesíti az Európai Bizottságot.
- 2.1.1.3. Az illetékes megyei kormányhivatal a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 15. § (2) bekezdése és az országos főállatorvosnak az azonnali intézkedésekre vonatkozó utasításának megfelelően határozatot hoz a fertőzött területről.
- 2.1.1.4. Ezt követően kockázatelemzést kell készíteni, amely alapján szükség esetén módosítani kell az ideiglenes fertőzött területet, illetve meg kell határozni a fertőzött területet körülölelő magas kockázatú területet. Az új kockázati területeket a rendelkező része szerint kell közzétenni, illetve az ideiglenes fertőzött terület módosítása esetén a megyei kormányhivatalnak is új határozatot kell hoznia.

2.1.2. A fertőzött terület alapvető jellemzői

- 2.1.2.1. A fertőzött terület minimális területe mintegy 2.000 km².
- 2.1.2.2. Az ASP-vel fertőzött területen belül azt a területet, ahol az ASP elsődleges esete megállapításra került vaddisznóban *különösen ellenőrzött területnek* (vagy *magterületnek*, a továbbiakban: KET) nevezzük. A KET-et a *puffer zóna* veszi körül. A kettőt együtt *szigorúan korlátozott területnek (SZKT-nak)* nevezzük. Az SZKT-n a fertőzött terület egészére vonatkozó előírásokon felül további korlátozások is érvényesek.

2.2 Szigorúan korlátozott terület

2.2.1 A terület jellemzői

- 2.2.1.1 Az ASP vaddisznókban történt elsődleges esetének megállapítását követően a megállapítás helyét körülvevő, legalább 50 km² kiterjedésű KET-et, és ezt körülvevő mintegy 5 km széles puffer zónát SZKT-nak kell nyilvánítani. Az SZKT teljes területének mintegy 300 km² kiterjedésűnek kell lennie.
- 2.2.1.2 A KET-nek legalább annak a vadgazdálkodási egységnek a teljes területét magába kell foglalnia, amelyen az elsődleges esetet megtalálták, továbbá minden olyan vadgazdálkodási egység teljes területét, amelyeket az eset körül rajzolt 3 km-es sugarú kör érint.
- 2.2.1.3 A KET-et körülvevő vadgazdálkodási egységek teljes területe alkotja a puffer zónát olyan módon, hogy a puffer zóna szélességének mindenhol legalább meg kell közelítenie az 5 km-t.
- 2.2.1.4 Ha valamely vadgazdálkodási egység területének mérete azt indokolja, akkor – elsősorban mesterséges vagy természetes határok mentén - területe megbontható úgy, hogy csak a terület egy része tartozzon a KET-be vagy a puffer zónába. Az ilyen megbontáshoz az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) hozzájárulása szükséges.
- 2.2.1.5 Ha a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén is megállapításra kerül az ASP vaddisznókban, akkor a 2.2.1.1- 2.2.1.4. pontokban foglalt intézkedéseket akkor kell alkalmazni, ha

- a) a rendelkezésre álló járványügyi adatok alapján nem másodlagos esetről, hanem új elsődleges esetről van szó,
- b) a másodlagos esetek száma és ismétlődése az adott területen arra utal, hogy nem csak a KET-ből származó vaddisznókat találtak fertőzöttnek, hanem az ASP vírusa már a KET-en kívül is terjed.

2.2.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

2.2.2.1 A vadászat szabályozása

- 2.2.2.1.1 Az ASP első megállapítást követően az SZKT-n meg kell tiltani a vaddisznók társas és egyéni vadászatát is. Ezen felül valamennyi egyéb vadászható állatfajra vonatkozóan a társasvadászatokat és az egyéni vadászatokat ideiglenesen fel kell függeszteni.
- 2.2.2.1.2 Egyéni vadászatot - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével - az első megállapítást követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre – a Helyi Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: HJK) vezetője engedélyezheti, amennyiben az SZKT-ről folyamatos mintaküldés történik elhullott vaddisznókból a 8. függelék szerint.
Egyéni és társas vadászatot - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével – csak az állategészségügyi hatóság által szervezett járványvédelmi képzésen (a továbbiakban: járványvédelmi vadászoképzés) részt vett és ott eredményes vizsgát tett vadász folytathat. Az a vendég- és bérvadász, aki a járványvédelmi vadászoképzés eredményes elvégzését igazolni nem tudja, az SZKT-n csak az e képzést eredményesen elvégzett helyi vadász kíséretében vadászhat.
- 2.2.2.1.3 Társasvadászatokat - minden vadászható állatfaj vonatkozásában, a vaddisznó kivételével - az első megállapítást követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre – a HJK vezetője engedélyezheti, amennyiben az SZKT-ről rendszeresen történik mintaküldés elhullott vaddisznókból virológiai vizsgálat céljára a 8. függelék szerint. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal – a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A kérelemben minden esetben a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat – a zsigerelés helyének GPS koordinátáinak és az elejtett vaddisznók várható számának kivételével – az egyéb állatfajok vonatkozásában is meg kell adni, és az időközben esetleg bekövetkezett változásokról a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával írásos tájékoztatást kell adni. További feltétel, hogy vadászterület illetékes tájegységi fővadászának szakvéleménye alapján a területileg illetékes vadászati hatóság hozzájárulását adja a társas vadászat megtartásához a vadászatra kijelölt területen. Az engedélyben (és a hozzájárulásban is) szerepelnie kell, hogy
 - a) a vadászatra kijelölt terület térbeli kiterjedése nem haladja meg a 300 hektárt;
 - b) a vadászatra kijelölt területen vaddisznó búvó- vagy élőhely nincs;
 - c) a vadászatra kijelölt területen belül vaddisznó jelenlétére utaló egyéb jel nincs;
 - d) a vadászat lefolytatása várhatóan semmilyen zavarást nem okoz a vaddisznóállományban.
- 2.2.2.1.4 Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket és egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a vadásznak a HJK utasításának megfelelően kell eljárnia.

2.2.2.2 Elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

- 2.2.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Élvtv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni – a HJK vezetője által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.
- 2.2.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.
- 2.2.2.2.3 Az SZKT-n azonnal meg kell kezdeni az elhullott vaddisznók szervezett keresését, amelyet a *1. függelékben* foglalt részletes szabályoknak megfelelően kell végrehajtani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.2.2.4 Az SZKT-n az elhullott vaddisznók szervezett keresését rendszeresen ellenőrizni kell. Ezt a feladatot a Természetvédelmi Őrszolgálat és az állami erdészetek munkatársainak, a tájegységi fővadászoknak és a vadászati hatóságnak a közreműködésével kell végrehajtani.

2.2.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

- 2.2.2.3.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett és aktív keresés során talált vaddisznó hulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a *2. függelékben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Élvtv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.2.3.2 Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a HJK utasításának megfelelően kell eljárnia.
- 2.2.2.3.3 A Nemzeti Referencia Laboratórium (Nébih Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága, továbbiakban: Nébih ÁDI) minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén a területen való első megállapításkor vírusizolálásra és szekvenálásra is sor kerül.

2.2.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

- 2.2.2.4.1 Az SZKT-n a betegség első megállapítást követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre – a HJK-nak el kell rendelni a vaddisznók egyedi diagnosztikai kilövését.

- 2.2.2.4.2 A diagnosztikai kilövést a vaddisznók minden korcsoportjára el kell rendelni. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által jóváhagyott éves tervben foglaltak szerint kell megállapítani az irányszámokat. Az elérendő minimális cél kocák esetében a tervben szereplő darabszám 130%-a, az 1 év alatti egyedek esetében a malacokra vonatkozó darabszám 125%-a, 1 év feletti süldők esetében a süldőkre vonatkozó darabszám 100%-a és kanok esetében a rájuk vonatkozó darabszám 100%-a. Amennyiben a HJK vezetője úgy ítéli meg, hogy a fenti irányszámokkal az afrikai sertéspestis elleni védekezés stratégiai célkitűzésében foglalt alacsony állománysűrűség nem, vagy csak hosszú idő alatt valósulna meg egy adott vadászterületen, a diagnosztikai kilövés elrendelése során a fenti százalékoknál jelentősen nagyobb mértékű állománygyérítésről is intézkedhet.
- 2.2.2.4.3 A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni, de csak olyan személyek kötelezhetőek aktív közreműködésre, akik a járványvédelmi vadászkepzést eredményesen teljesítették. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A diagnosztikai kilövésre aktív közreműködésre kötelezetett a kilövés elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.
- 2.2.2.4.4 A diagnosztikai kilövés végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba (ezek a megerősített passzív surveillance-be tartoznak). Minden kilőtt egyedből a *4. függelék* szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár. Az SZKT-n található vadászatra jogosultaknak a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés milyen napra esik. A HJK köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításáról minden nap a Nébih gondoskodik.
- 2.2.2.4.5 Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.
- 2.2.2.4.6 Az SZKT-n állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) és szerológiai (Ab-ELISA) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie, hogy az a hatályos „*OFÁ határozat szerint (gyérítés céljából) kilőtt egészséges vaddisznó*”.
- 2.2.2.4.7 A diagnosztikai kilövést fel kell felfüggeszteni, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik virológiai vizsgálat céljára rendszeresen mintaküldés elhullott vaddisznókból a 8. függelék szerint.

2.2.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

- 2.2.2.5.1 Az SZKT-n elhullott vaddisznók, a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állomány gyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani.
- 2.2.2.5.2 A vaddisznóhullák gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás és csepegés mentességet biztosítani kell, összhangban 5. *függelék* 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.2.5.3 Ha az 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. *függelékben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.2.5.4 Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

2.2.2.6 Aktív (célzott) surveillance

Az SZKT-n tilos a vaddisznók vadászata, ennek megfelelően az aktív (célzott) surveillance program az állomány gyérítése érdekében a - 2.2.2.4. pontban meghatározott feltételek szerint - elrendelt diagnosztikai célú kilövések esetében vett minták vizsgálatával valósul meg.

2.2.2.7 Kilőtt vaddisznók testére vonatkozó szabályok

- 2.2.2.7.1 Az SZKT-n teljes vadászati tilalom érvényes a vaddisznók vonatkozásában, a gyérítés érdekében kizárólag diagnosztikai kilövést kell elrendelni a 2.2.2.4. pontban foglaltak szerint. Minden diagnosztikai célból kilőtt egyed testét a 2.2.2.5. pont szerint ártalmatlanítani kell.
- 2.2.2.7.2 Eltérően a 2.2.2.7.1 pontban foglaltaktól a HJK vezetője a vadászatra jogosult írásbeli kérelme alapján eseti engedélyt adhat arra, hogy az SZKT-n az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedek egy részét a vadászatra jogosult magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó az SZKT-n belül felhasználhassa.
- 2.2.2.7.3 A felhasználásra csak a negatív virológiai (PCR) eredmény megérkezést követően kerülhet sor, addig a testet a vadászatra jogosultnak kell a HJK által jóváhagyott helyen és módon tárolnia. Az egyedi engedély alapján fogyasztásra kerülő testek után állami kártalanítás nem illeti meg a vadászatra jogosultat, de a zsigerek vagy az el nem fogyasztott testrészek ártalmatlanítása állami költségre történik. A zsigereket és az el nem fogyasztott testrészeket a vadászatra jogosultnak a 2.2.2.5. pont szerinti gyűjtőhelyre kell szállítania.
- 2.2.2.7.4 Ha a virológiai vizsgálat eredménye nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett el kell kobozni és 1.

kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. A tárolót a kitárolás után takarítani és fertőtleníteni kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár.

2.2.2.8 Az élő vaddisznó szállítása

2.2.2.8.1 Az SZKT-ről élő vaddisznó nem szállítható ki, továbbá a területen belüli szállítás is tilos, a 2.2.2.8.2. pontban foglaltak szerint megadott eseti engedély kivételével.

2.2.2.8.2 Ha az első eset megállapítása óta legalább hat hónap már eltelt, továbbá az ASP esetek száma a területen csökkenő tendenciát mutat és a friss hullák virológia (PCR) vizsgálata az elmúlt 15 napban negatív eredményt adott, akkor a HJK – az OJK előzetes hozzájárulása esetén – eseti engedélyt adhat engedélyezett és regisztrált vadfarmról vagy vadaskertből történő, az SZKT-n belüli rendeltetési helyre történő szállításra. Az engedély további feltétele, hogy

- a származási helyen a betegséget még nem állapították meg, és
- az elszállításra kerülő egyedeket legalább 30 napja zártan tartották, továbbá
- az elszállítást megelőző 15 napon belül minden elszállítandó állat esetében egyedi, negatív eredményű virológia (PCR) vizsgálatot végeztek. Az olyan vadaskert, vadaspark vagy vadfarm vaddisznó állományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegtek.

2.2.2.9 A vadaskertekre, vadasparkokra, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

2.2.2.9.1. Minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertet, vadasparkot és vadfarmot az SZKT elrendelését követő 90 napon belül kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni.

A vadasparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

Minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskert esetében a HJK-nak intézkednie kell arról, hogy a vadaskertben található vaddisznó állomány az adott vadászati év végéig diagnosztikai kilövés keretében, az arra vonatkozó kártalanítási eljárás mellett felszámolásra kerüljön. Amennyiben a vadaskert SZKT-ba való bekerülése és a vadászati év vége között kevesebb, mint fél év van hátra, a felszámolás időtartamát maximum fél évben kell meghatározni.

2.2.2.10 Az ellenőrzés rendje

2.2.2.10.1 A HJK köteles gondoskodni arról, hogy az SZKT-n minden vaddisznót tartó vagy vaddisznót is tartó vadaskertben, vadasparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

- 2.2.2.10.2 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy az SZKT-n minden vadászatra jogosult, az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és vadászatra jogosultakra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából, vadászati évente legalább egyszer ellenőrzésre kerüljön.
- 2.2.2.10.3 A vadászati évet követően a HJK-nak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma megegyezik-e. Ha a két adat között 2%-ot meghaladó eltérés mutatkozik akkor a HJK köteles kivizsgálni annak okát.
- 2.2.2.10.4 Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie. Ha a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a számára előírt számú vaddisznó diagnosztikai kilövését és ezt a vadászati hatóság igazolja, akkor az arra hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek nem kell bírságot kiszabnia vagy egyéb intézkedést hoznia.

2.2.2.11 A takarmányozás szabályai

Az SZKT-n a szabadtéri vaddisznóállomány fenntartó célú etetése tilos. A vaddisznóállomány gyérítése, illetve annak előkészítése céljából a vadászatra jogosult területéhez mérten, havonta legfeljebb 10 kg/km² takarmányt helyezhet ki a leshelyek közelében kialakított szórókon. A vadászatra jogosultnak nyilvántartást kell vezetnie az e célból felhasznált takarmányokról (hova, mikor, milyen takarmányt helyezett ki). Egyéb fajok etetését úgy kell megoldani, hogy az ilyen célból kihelyezett takarmányhoz a vaddisznó ne férhessen hozzá.

2.2.3 A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

2.2.3.1 A sertésállományok felmérése

- 2.2.3.1.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy az SZKT elrendelését követő 60 napon belül az SZKT-n található valamennyi sertéstelepet állatorvos keressen fel a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, valamint járványügyi felülvizsgálat és/vagy az állattartók járványügyi tájékoztatása céljából. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.3.1.2 A HJK az összeírás eredménye alapján köteles besorolni az alábbi kategóriákba az SZKT-n tartott sertésállományokat:
- nagylétszámú állományok
 - kislétszámú árutermelő állományok,
 - kislétszámú nem árutermelő állományok.
- 2.2.3.1.3 Az SZKT-n belül a HJK-nak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.
- 2.2.3.1.4 A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendeletben (a továbbiakban: ÁSZ) 1.

számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.

2.2.3.1.5 Ha az SZKT-vé való nyilvánítás a következő naptári évben (vagy több éven keresztül) is fennáll, akkor a 2.2.3.1.1-2.2.3.1.3. pontokban foglaltakat évente legkésőbb március 31-ig el kell végezni.

2.2.3.2 Azonnali intézkedések a sertésállományokban

A HJK az ASP-vel fertőzött terület és az SZKT elrendelését követően haladéktalanul hatósági megfigyelés alá helyezi a sertéstartó telepeket, és elrendelni az alábbiakat.

- a) Valamennyi gazdaságban a sertéseket korcsoportok szerinti nyilvántartásba kell venni a 2.2.3.1.1 pont szerint.
- b) A gazdaságban lévő összes sertésnek a szállásán vagy más olyan helyen tartani, hogy vaddisznókkal ne érintkezhessenek.
- c) A sertéstartó telepeken takarmányt, alomanyagot úgy kell elhelyezni, hogy vaddisznók ne férhessenek hozzá.
- d) A sertéstartó épületek, illetve a telep ki- és bejáratánál megfelelő kéz- és lábfertőtlenítő eszközt kell elhelyezni és azt folyamatosan működtetni.
- e) A sertéstelepek személyforgalmát a lehető legminimálisabbra kell korlátozni. Aki a sertéstelepekre be- vagy onnan kilép, köteles betartani az ASP-vírus elhurcolásának megelőzésére hozott hatósági intézkedéseket.
- f) A vaddisznóval érintkezett személyek csak átöltözés és fertőtlenítés után mehetnek sertéstartó gazdaságba.
- g) Tilos a sertéstartó telepre bevinni a kilőtt vagy elhullva talált vaddisznó bármilyen testrészét, illetve minden olyan anyagot vagy felszerelést, amely fertőződhetett az ASP vírusával.

2.2.3.3 Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

2.2.3.3.1 Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében a HJK-nak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. függelékben foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

2.2.3.3.2 A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, a HJK vezetője által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírásnak az SZKT-vá való nyilvánítástól számított 90 napon belül nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

2.2.3.4 A kislétszámú házisertés-állományokra vonatkozó speciális járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások

Tekintettel arra, hogy az ÁSZ-ban előírt, kislétszámú állományokra vonatkozó járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások enyhébbek, mint nagylétszámú állományok esetében, ezért az SZKT-n további speciális, az ASP megelőzése szempontjából fontos előírásokra van szükség.

- 2.2.3.4.1 Az SZKT-n belül minden választott (8 hét feletti) sertést egyedileg tartósan meg kell jelölni, a jelölést állami költségen kell végrehajtani. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A jelöléshez használt egyedi azonosítókat a HJK-nak kell a járási főállatorvos útján az aktív közreműködésre kötelezett számára biztosítani. A jelölt sertésekről felvett nyilvántartást az állattartónál, a járási főállatorvosnál, valamint a HJK-ban is meg kell őrizni. A feladat elvégzésért állami kártalanítás jár.
- 2.2.3.4.2 Minden sertéstartónak állomány-nyilvántartást kell vezetnie, amely legalább az alábbiakat tartalmazza: az adott naptári napon tartott sertések darabszámát, korcsoporti bontásban, állatmozgásra vonatkozó adatokat (elhullás, házi vágás, értékesítés, stb.) Az állomány-nyilvántartást és az állatszállításokhoz kapcsolódó bizonyítványokat (sertésszállító levél, állatorvosi igazolás, állattartói nyilatkozat) szigorúan meg kell őrizni (minimum 3 évig).
- 2.2.3.4.3 Nyilvántartást kell vezetni minden olyan személyről (állatorvos, inszeminátor, sertéságazati területi felelős, böllér, rokon, ismerős, stb.), akik a sertések közelébe mentek, vagy velük érintkezhetnek.
- 2.2.3.4.4 Csak az állatok tulajdonosa vagy gondozója járhat be rendszeresen az állatok tartására szolgáló gazdasági udvarba.
- 2.2.3.4.5 Az állatok gondozásakor az erre a célra elkülönített munkaruhát és lábbelit kell használni.
- 2.2.3.4.6 A gazdasági udvarba (vagy a sertések közelébe) csak kéz- és lábfertőtlenítő használatát követően lehet szabadon be- és kilépni.
- 2.2.3.4.7 Idegenek (szomszéd, vadász, stb.) csak nagyon indokolt esetben (pl. házi vágás) és az állattartó által biztosított külön munkaruhában, lábbeliben vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után mehetnek a sertések közelébe, amelyet dokumentálni is kell (ki, mikor, milyen célból).
- 2.2.3.4.8 Járműforgalom: Bármilyen jármű csak kerék- és járműfertőtlenítés után mehet be a sertéstartó gazdasági udvar részbe.
- 2.2.3.4.9 Az állategészségügyi kezeléseket a szolgáltató állatorvosnak az állomány-nyilvántartásban is fel kell vezetnie (állatorvosi vizsgálat, kezelés esetén az állatorvos nevének és a vizsgálat időpontjának feljegyzése).
- 2.2.3.4.10 Állandóan vagy időszakosan karámban tartott állatok esetén biztosítani kell, hogy a házisertéseket kétsoros kerítés válassza el a vadonélő állatoktól. A kerítések egymástól való távolsága legalább 0,5 méter kell, hogy legyen és úgy kell kialakítani, hogy a két sor közötti közre zárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen. Magassága

legalább 1 méterrel meg kell haladja a bent tartott állatok marmagasságát. Zárt tartás esetén folyamatosan biztosítani kell az ingatlan körülkerítettségének épségét, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására. Ha a karám fala az ingatlant határoló kerítés is egyben, annak teljesen zártnak, erősnek és résmentesnek kell lennie. Minden más esetben külön kerítés szükséges, megfelelő távolságra (minimum 0,5 m) a karámtól, úgy, hogy a közrezárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen.

2.2.3.5 Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

2.2.3.5.1 A sertéstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a HJK-nak vagy a járási főállatorvosnak, valamint a Nébih zöld számán keresztül is (+36/80/263-244) bejelentést tehet a megadott határidőn belül,

2.2.3.5.2 Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie a HJK-nak. A HJK-nak késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és a laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a telepen található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a telepen lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a telepre nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is;
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a telepről nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a telepen belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a telep, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a telep elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

2.2.3.5.3 Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor a HJK-nak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú

megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.

- 2.2.3.5.4 Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40 °C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.
- 2.2.3.5.5 Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a HJK-nak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.
- 2.2.3.5.6 Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül a HJK, a helyszínen haladéktalanul klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 2.2.3.5.7 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy az SZKT-n tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertésstartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.2.3.5.8 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy az SZKT-n tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a Nébih ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az ASP-re gyanús vagy – összhangban a 2.2.3.5.4. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telepet ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

2.2.3.6 Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

Az SZKT-n tartott és elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség területen való

jelenlétére az SZKT-n lévő kislétszámú sertéstelepek esetében a HJK-nak kell - az Éltv. és az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet [a továbbiakban: 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet] szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

2.2.3.7 Az állat- és termékforgalmazás szabályozása

- 2.2.3.7.1 Élő sertések az állattartó telepet csak a járási főállatorvos előzetes engedélyével hagyhatják el. A járási főállatorvos az engedélyt az alábbiak szerint adja meg, függetlenül attól, hogy milyen kockázati területre és milyen célból – továbbtartásra vagy vágóhídra - kívánják kiszállítani a sertéseket.
- 2.2.3.7.2 Az SZKT-ről továbbtartásra vagy vágóhídra közvetlen levágás céljából történő szállítás esetén az engedély akkor adható meg, ha a 2.2.3.7.3 pont szerint elvégzett kedvező eredményű vérvizsgálaton túl az alábbi klinikai vizsgálatot a szállítást megelőzően legfeljebb 24 órán belül kedvező eredménnyel elvégezték. A telep valamennyi olyan alegységében (légtérben) a hatósági állatorvosnak el kell végezni a sertések klinikai vizsgálatát, amelyekben az elszállítandó sertéseket tartják. A három hónapnál idősebb sertések esetében e vizsgálatnak magában kell foglalnia a sertések egy részének hőmérőzését is. Legalább annyi sertést kell hőmérőzni, amennyi 95%-os biztonsággal lehetővé teszi a láz kimutatását, ha az 10%-os gyakorisággal fordul elő ezen alegységekben. A szállítmányt az élő állatok belföldi szállításának állat-egészségügyi szabályairól szóló 87/2012. (VIII. 27.) VM rendeletben [a továbbiakban: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet] előírt állategészségügyi bizonyítványnak kell kísérnie, amelyet a hatósági állatorvosnak ellen kell jegyeznie.
- 2.2.3.7.3 Az SZKT-ről továbbtartás vagy azonnali vágás céljából való szállítás esetén a kedvező eredményű klinikai vizsgálaton felül virológiai (PCR) vizsgálat céljára – az elszállítást megelőző 7 napon belül – alvadásban gátolt vért kell venni legalább annyi sertésből, amennyi 95%-os biztonsággal lehetővé teszi 10%-os előfordulási gyakoriság kimutatását azon alegységek (légterek) mindegyikében, amelyekből szállítás történik. A vérvételezést hatósági állatorvos felügyelete mellett kell végezni.
- 2.2.3.7.4 További feltétel, hogy csak olyan sertések szállíthatóak el, amelyek vagy a telepen születtek, vagy legalább 30 napot ott tartózkodtak, valamint a telepre a szállítást megelőző 30 napon belül fertőzött területen található más állományból nem szállítottak be sertést. Az ilyen szállítmányokat hatósági állatorvosi igazolásnak is kísérnie kell, amelyben a hatósági állatorvos a fenti feltételek teljesülését igazolja. Továbbtartásra történő kiszállítás esetén a magyarországi rendeltetési helyen az SZKT-ről származó sertéseket legalább 40 napig karanténozni kell.
- 2.2.3.7.5 A 2.2.3.7.3 pontban foglaltaktól eltérően a HJK – az OJK előzetes hozzájárulásával – a sertések kiszállításnak engedélyezésekor a 2014/709/EU bizottsági határozat 3. cikk (3) bekezdésében, illetve azonnali vágásra szánt állatok esetében a 3b. cikkben foglalt feltételek alapján is engedélyezheti a magyarországi rendeltetési helyre történő szállítást.
- 2.2.3.7.6 Az SZKT-n tartott sertések, azok ondója, embriója vagy petesejtje Európai Unión belüli kereskedelmi forgalomba nem hozhatók, illetve harmadik országba nem szállíthatóak. E szabály alól kivételt képez, ha sertéseket, vagy azok ondóját, embrióját vagy petesejtjét egy másik tagországnak a 2014/709/EU bizottsági határozat mellékletének II. vagy III. részében

felsorolt területére kívánják szállítani a HJK előzetes engedélyével és a fogadó tagország hozzájárulásával. A HJK az engedélyt az OJK hozzájárulása esetén és az alábbi feltételek szerint adja meg:

- a) élő sertések esetén, ha a 2014/709/EU bizottsági határozat 3. cikk (1)-(4) bekezdésben foglalt feltételek teljesülnek,
- b) ondó, embrió vagy petesejt esetén a 2014/709/EU bizottsági határozat 9. cikk (2) bekezdésben foglalt feltételek szerint.

2.2.3.8 Takarmányozás, almozás

- 2.2.3.8.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéslepen történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.
- 2.2.3.8.2 Az engedélyezett takarmány előállítótól származó, nyilvántartott takarmányforgalmazótól vásárolt keveréktakarmányokon kívül csak olyan saját termesztésű gabona és szálas takarmány etethető, amelyet felhasználás előtt legalább 30 napig vaddisznóktól elzártan tároltak. Friss, lekaszált fűvet és egyéb zöld takarmányt felhasználni az SZKT-n belül tilos.
- 2.2.3.8.3 Mielőtt a szalmát a sertések almozására felhasználnák, azt 90 napig olyan helyen kell tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk.
- 2.2.3.8.4 A takarmányozáshoz felhasznált keveréktakarmányok, alapanyagok beszerzésének, a saját előállítású takarmány-alapanyagok betakarításának, várakozási idő betartásának dokumentálása az állattartó feladata. Alomanyag beszerzési, betakarítási idejének, várakozási idő betartásának dokumentálása szintén az állattartó kötelezettsége. A nyilvántartást legalább 1 évig meg kell őriznie

2.2.3.9 Egyéb intézkedések

- 2.2.3.9.1 Az Élvtv-ben foglalt kötelezettségen felül minden sertéstartónak írásos állategészségügyi-járványvédelmi ellátási szerződést kell kötnie egy szolgáltató állatorvossal. A szolgáltató állatorvos köteles tájékoztatni az állattartót az állategészségügyi, járványvédelmi előírások betartásának rendjéről. Fel kell hívnia a sertéstartó figyelmét a hiányosságokra, és javaslatot kell tenni ezek kijavítására. A tájékoztatást dokumentálni kell és minden érintettnek alá kell írnia.
- 2.2.3.9.2 A mezőgazdasági földterületeken, csak a füllesztéssel ártalmatlanított trágya helyezhető ki. A trágyázásra használt eszközöket, gépeket használatot követő azonnali mosása és fertőtlenítése az állattartó kötelezettsége.

2.2.4 A szigorúan korlátozott terület megszüntetésének feltételei

- 2.2.4.1 Az SZKT megszüntetést a HJK akkor kezdeményezheti, ha legalább 6 hónapja nem fordult elő új ASP eset vaddisznókban az SZKT területén és ezt a tényt a területről származó vaddisznók virológiai vizsgálata alátámasztja.
- 2.2.4.2 Az SZKT megszüntetését az országos főállatorvos rendeli el az OJK javaslata alapján.

2.3 Fertőzött terület szigorúan korlátozott területen kívüli részére vonatkozó intézkedések:

2.3.1 A terület jellemzői

A fertőzött területnek az a része, amely körülveszi az SZKT-t.

2.3.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

2.3.2.1 A vadászat szabályozása

- 2.3.2.1.1 A fertőzött terület SZKT-n kívüli részén tilos a vadászok társas és egyéni vadászata. Ezen felül valamennyi egyéb vadászható állatfajra vonatkozóan a társasvadászatokat ideiglenesen fel kell függeszteni.
- 2.3.2.1.2 A vadászoktól eltérő állatfajok esetében egyéni és társas vadászatot csak a járványvédelmi vadászok részvételével lehet folytatni. Az a vendég- és bérvadász, aki a járványvédelmi vadászok képzését eredményesen elvégzését igazolni nem tudja, a fertőzött területen csak az e képzést eredményesen elvégzett helyi vadász kíséretében vadászhat.
- 2.3.2.1.3 A HJK vezetője a betegség első megállapítását követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre - engedélyezheti a vadászoktól eltérő állatfajok társas vadászatát. Az engedély kiadásához a területileg illetékes társas vadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több társasvadászat megtartására is engedélyt kérhet. A kérelemben minden esetben a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat – a zsigerelés helyének (GPS koordinátáinak) és az elejtett vadászok várható számának kivételével – az egyéb állatfaj vonatkozásában is meg kell adni, több társasvadászat megtartása esetén minden egyes vadászatra külön-külön, és az időközben esetleg bekövetkezett változásokról a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával írásos tájékoztatást kell adni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a társas vadászatok időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes társas vadászt kell felkérnie.
- 2.3.2.1.4 A vadászoktól eltérő állatfajok társas vadászata nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik virológiai vizsgálat céljára rendszeresen mintaküldés elhullott vadászokból a 8. függelék szerint.
- 2.3.2.1.5 A fertőzött területen SZKT-n kívüli részén a vadászokállomány gyérítését a 2.3.2.4. pont szerinti diagnosztikai kilövésessel kell végrehajtani.
- 2.3.2.1.6 Ha a vadász az általa megfigyelt vadász esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a vadásznak a HJK utasításának megfelelően kell eljárnia.

2.3.2.2 Elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

- 2.3.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni – a HJK vezetője által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.
- 2.3.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.
- 2.3.2.2.3 A fertőzött terület SZKT-n kívüli részén azonnal meg kell kezdeni az elhullott vaddisznók szervezett keresését, amelyet a *1. függelékben* foglalt részletes szabályoknak megfelelően kell végrehajtani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

- 2.3.2.3.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett és aktív keresés során talált vaddisznó hulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a *2. függelékben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.3.2.3.2 Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a HJK utasításának megfelelően kell eljárni.
- 2.3.2.3.3 A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén a területen való első megállapításkor vírusizolálásra és szekvenálásra is sor kerül.

2.3.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

- 2.3.2.4.1 Az ASP megelőzése érdekében a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából a HJK-nak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie.
- 2.3.2.4.2 A diagnosztikai kilövést a vaddisznók minden korcsoportjára el kell rendelni. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által jóváhagyott éves tervben foglaltak szerint kell megállapítani az irányszámokat. Az elérendő minimális cél kocák esetében a

tervben szereplő darabszám 130%-a, az 1 év alatti egyedek esetében a malacokra vonatkozó darabszám 125%-a, 1 év feletti süldők esetében a süldőkre vonatkozó darabszám 100%-a és kanok esetében a rájuk vonatkozó darabszám 100%-a. Amennyiben a HJK vezetője úgy ítéli meg, hogy a fenti irányszámokkal az afrikai sertéspestis elleni védekezés stratégiai célkitűzésében foglalt alacsony állománysűrűség nem, vagy csak hosszú idő alatt valósulna meg egy adott vadászterületen, a diagnosztikai kilövés elrendelése során a fenti százalékoknál jelentősen nagyobb mértékű állománygyérítésről is intézkedhet.

- 2.3.2.4.3 A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni, de csak olyan személyek kötelezhetőek aktív közreműködésre, akik a járványvédelmi vadászképzést eredményesen teljesítették. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre. A diagnosztikai kilövésre aktív közreműködésre kötelezetett a kilövés elvégzéséért állami kártalanítás illeti meg.
- 2.3.2.4.4 A diagnosztikai kilövés végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba (ezek a megerősített passzív surveillance-be tartoznak). Minden kilőtt egyedből a *4. függelék* szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár. A fertőzött területen található vadászatra jogosultaknak a diagnosztikai kilövés során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés vagy a mintaátvétel napja milyen napra esik. A HJK köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról minden nap a Nébih gondoskodik
- 2.3.2.4.5 Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.
- 2.3.2.4.6 Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie, hogy az a hatályos „*OFÁ határozat szerint (gyérítés céljából) kilőtt egészséges vaddisznó*”.
- 2.3.2.4.7 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén a HJK vezetője a betegség első megállapítását követően – tekintet nélkül az első megállapítás óta eltelt időre - engedélyezheti a vaddisznók csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését is, amennyiben a 2.3.2.4.1 pont alapján a diagnosztikai célú kilövések elrendelése megtörtént. A HJK vezetője az engedélyt akkor adja meg, ha azt a vadászatra jogosult írásban kéri, és a *7. függelékben* foglalt, a vaddisznó társas vadászatra vonatkozó járványügyi követelmények - az 1.8 és 2. pontok kivételével - is maradéktalanul teljesülnek. Az engedély kiadásához a

területileg illetékes tájegységi fővadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés megtartására is engedélyt kérhet, de ilyenkor a 7. függelék 1.1. pontjában foglalt adatokat minden tervezett csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövésre külön-külön meg kell adni és az időközben esetleg bekövetkezett változásokról a csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés tervezett időpontja előtt legalább 72 órával írásos tájékoztatást kell adni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövés időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes tájegységi fővadászt kell felkérnie. Jelen pont esetében a hivatkozott 7. függelékben használt „vaddisznó társas vadászata” kifejezés alatt „vaddisznók csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését” kell érteni.

- 2.3.2.4.8 A vaddisznók egyéni vagy csoportosan végrehajtott diagnosztikai kilövését csak a járványvédelmi vadászképzésen részt vett és ott eredményes vizsgát tett vadász végezheti.
- 2.3.2.4.9 A diagnosztikai kilövést fel kell függeszteni és csoportos diagnosztikai kilövés nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik rendszeresen mintaküldés elhullott vaddisznókból virológiai vizsgálat céljára a 8. függelék szerint.

2.3.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

- 2.3.2.5.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén az elhullott vaddisznók, valamint a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyerítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani.
- 2.3.2.5.2 A vaddisznóhullák gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás és csepegés mentességet biztosítani kell, összhangban az 5. függelék 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A gyűjtőhelyen minden nap át kell venni a vaddisznó testeket. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.3.2.5.3 Ha 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. függelékben foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 2.3.2.5.4 Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

2.3.2.6 Aktív (célzott) surveillance

- 2.3.2.6.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén tilos a vaddisznók vadászata, ennek megfelelően aktív (célzott) surveillance az állomány gyerítése érdekében a - 2.3.2.4. pont

szerint - elrendelt diagnosztikai célú kilövések esetében vett minták vizsgálatával valósul meg.

2.3.2.7 Kilőtt vaddisznók testére vonatkozó szabályok

- 2.3.2.7.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén teljes vadászati tilalom érvényes a vaddisznók vonatkozásában, a gyérítés érdekében kizárólag diagnosztikai kilövést kell elrendelni a 2.3.2.4. pontban foglaltak szerint. Minden diagnosztikai célból kilőtt egyed testét a 2.3.2.5. pont szerint ártalmatlanítani kell.
- 2.3.2.7.2 A 2.3.2.7.1 pontban foglaltaktól eltérően a HJK vezetője a vadászatra jogosult írásbeli kérelme alapján eseti engedélyt adhat, hogy a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedek egy részét
- a vadászatra jogosult magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó a fertőzött területen belül felhasználhassa, vagy
 - a trófeát kikészíthesse.
- 2.3.2.7.3 A felhasználásra vagy a trófea kikészítésre csak a negatív virológiai (PCR) eredmény megérkezést követően kerülhet sor, addig a testet vadászatra jogosultnak kell a HJK által jóváhagyott helyen és módon tárolnia. Az egyedi engedély alapján fogyasztásra kerülő testek után állami kártalanítás nem illeti meg a vadászatra jogosultat, de a zsigerek vagy az el nem fogyasztott testrészek ártalmatlanítása állami költségre történik. A trófea kikészítése esetén sem jár állami kártalanítás a diagnosztikai célból kilőtt egyed után, de a test ártalmatlanítása állami költségre történik. A zsigereket, az el nem fogyasztott testrészeket, illetve a trófea kikészítése után a vaddisznó testét a vadászatra jogosultnak 2.3.2.5. pont szerinti gyűjtőhelyre kell szállítania.
- 2.3.2.7.4 Ha virológiai vizsgálat eredménye nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár.

2.3.2.8 Az élő vaddisznó szállítása

- 2.3.2.8.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részéről élő vaddisznó nem szállítható ki. A területen belüli szállítást a HJK engedélyezheti az alábbiak szerint:
- az első eset megállapítása óta legalább hat hónap már eltelt, továbbá az ASP esetek száma a területen csökkenő tendenciát mutat és a friss hullák virológia (PCR) vizsgálata az elmúlt 15 napban negatív eredményt adott, akkor a HJK – az OJK előzetes hozzájárulása esetén – eseti engedélyt adhat engedélyezett és regisztrált vadfarmról vagy vadaskertből történő, a fertőzött terület SZKT-n kívüli rendeltetési helyre történő szállításra. Az engedély további feltétele, hogy
 - a származási helyen a betegséget még nem állapították meg, és
 - az elszállításra kerülő egyedeket legalább 30 napja zártan tartották, továbbá
 - az elszállítást megelőző 15 napon belül minden elszállítandó állat esetében egyedi, negatív eredményű virológia (PCR) vizsgálatot végeztek.
- Az olyan vadaskert, vadaspark vagy vadfarm vaddisznó állományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

2.3.2.9 A vadaskertekre, vadasparkra, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

2.3.2.9.1 Minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertet, vadasparkot és vadfarmot a fertőzött terület elrendelését követő 90 napon belül kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni.

A vadasparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

Minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskert esetében a HJK-nak intézkednie kell arról, hogy a vadaskertben található vaddisznó állomány az adott vadászati év végéig diagnosztikai kilövés keretében, az arra vonatkozó kártalanítási eljárás mellett felszámolásra kerüljön. Amennyiben a vadaskert fertőzött területbe való bekerülése és a vadászati év vége között kevesebb, mint fél év van hátra, a felszámolás időtartamát maximum fél évben kell meghatározni.

2.3.2.10 Az ellenőrzés rendje

2.3.2.10.1 A HJK köteles gondoskodni arról, hogy a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén minden vaddisznót tartó vagy vaddisznót is tartó vadaskertben, vadasparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

2.3.2.10.2 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén minden vadászatra jogosult, az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és vadászatra jogosultakra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából, vadászati évente legalább egyszer ellenőrzésre kerüljön.

2.3.2.10.3 A vadászati évet követően a HJK-nak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma meggyezik-e. Ha a két adat között 5%-ot meghaladó eltérés mutatkozik akkor a HJK köteles kivizsgálni annak okát.

2.3.2.10.4 Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie. Ha a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a számára előírt számú vaddisznó diagnosztikai kilövését és ezt a vadászati hatóság igazolja, akkor az arra hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek nem kell bírságot kiszabnia vagy egyéb intézkedést hoznia.

2.3.2.11 A takarmányozás szabályai

A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén a szabadtéri vaddisznóállomány fenntartó célú etetése tilos. A vaddisznóállomány gyérítése, illetve annak előkészítése céljából a vadászatra jogosult területéhez mérten, havonta legfeljebb 10 kg/km² takarmányt helyezhet ki a leshelyek közelében kialakított szórókon. A vadászatra jogosultnak nyilvántartást kell vezetnie az e célból felhasznált takarmányokról (hova, mikor, milyen takarmányt helyezett ki). Egyéb fajok etetését úgy kell megoldani, hogy az ilyen célból kihelyezett takarmányhoz a vaddisznó ne férhessen hozzá.

2.3.3 A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

2.3.3.1 A sertésállományok felmérése

2.3.3.1.1 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a fertőzött terület elrendelését követő 60 napon belül a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén található valamennyi sertéstelepet állatorvos keressen fel a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, járványügyi felülvizsgálat és/vagy az állattartók járványügyi tájékoztatása céljából. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.3.1.2 A HJK az összeírás eredménye alapján köteles besorolni az alábbi kategóriákba a fertőzött terület SZKT-n kívüli részén tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

2.3.3.1.3 A HJK-nak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

2.3.3.1.4 A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.

2.3.3.1.5 Ha a fertőzött területté nyilvánítás a következő naptári évben (vagy több éven keresztül) is fennáll, akkor a 2.3.3.1.1 -2.3.3.1.3. pontokban foglaltakat évente legkésőbb március 31-ig el kell végezni.

2.3.3.2 Azonnali intézkedések a sertésállományokban

A HJK ASP-vel fertőzött terület elrendelését követően haladéktalanul hatósági megfigyelés alá helyezi a sertéstartó telepeket, és elrendeli az alábbiakat:

- a) Valamennyi gazdaságban a sertéseket korcsoportok szerinti nyilvántartásba kell venni a 2.3.3.1.1 pont szerint.

- b) A gazdaságban lévő összes sertést a szállásán vagy más olyan helyen kell tartani, hogy vaddisznókkal ne érintkezhessenek,
- c) A sertéstartó telepeken takarmányt, alomanyagot úgy kell elhelyezni, hogy vaddisznók ne férhessenek hozzá.
- d) A sertéstartó épületek, illetve a telep ki- és bejáratánál megfelelő kéz- és lábfertőtlenítő eszközt kell elhelyezni és azt folyamatosan működtetni.
- e) A sertéstelepek személyforgalmát a lehető legminimálisabbra kell korlátozni. Aki a sertéstelepekre be- vagy onnan kilép, köteles betartani az ASP elhurcolásának megelőzésére hozott hatósági intézkedéseket.
- f) A vaddisznóval érintkezett személyek csak átöltözés és fertőtlenítés után mehetnek sertéstartó gazdaságba.
- g) Tilos a sertéstartó telepre bevinni a kilőtt vagy elhullva talált vaddisznó bármilyen testrészét, illetve minden olyan anyagot vagy felszerelést, amely fertőződhetett az ASP vírusával.

2.3.3.3 Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

- 2.3.3.3.1 Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében a HJK-nak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartatására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. függelékben foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.
- 2.3.3.3.2 A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, a HJK vezetője által elfogadott módszerrel kell megakadályoznia a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírásnak a fertőzött területtől nyilvánítástól számított 90 napon belül nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

2.3.3.4 A kislétszámú házisertés-állományokra vonatkozó speciális járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások

Tekintettel arra, hogy az ÁSZ-ban előírt, kislétszámú állományokra vonatkozó járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások enyhébbek, mint nagylétszámú állományok esetében ezért fertőzött terület SZKT-n kívüli részén további speciális, az ASP megelőzése szempontjából fontos előírásokra van szükség.

- 2.3.3.4.1 Minden sertéstartónak állomány-nyilvántartást kell vezetnie, amely legalább az alábbiakat tartalmazza: az adott naptári napon tartott sertések darabszámát, korcsoporti bontásban, állatmozgásra vonatkozó adatokat (elhullás, házi vágás, értékesítés, stb.) Az állomány-nyilvántartást és az állatszállításokhoz kapcsolódó bizonyítványokat (sertésszállító levél, állatorvosi igazolás, állattartói nyilatkozat) szigorúan meg kell őrizni (minimum 3 évig).

- 2.3.3.4.2 Nyilvántartást kell vezetni minden olyan személyről (állatorvos, inszeminátor, sertéságazati területi felelős, böllér, rokon, ismerős, stb.), akik a sertések közelébe mentek, vagy velük érintkezhetnek.
- 2.3.3.4.3 Csak az állatok tulajdonosa vagy gondozója járhat be rendszeresen az állatok tartására szolgáló gazdasági udvarba.
- 2.3.3.4.4 Az állatok gondozásakor arra a célra elkülönített munkaruhát és lábbelit kell használni.
- 2.3.3.4.5 A gazdasági udvarba (vagy a sertések közelébe) csak kéz- és lábfertőtlenítő használatát követően lehet szabadon be- és kilépni.
- 2.3.3.4.6 Idegenek (szomszéd, vadász, stb.) csak nagyon indokolt esetben (pl. házi vágás) és az állattartó által biztosított külön munkaruhában, lábbeliben vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után mehetnek a sertések közelébe, amelyet dokumentálni is kell (ki, mikor, milyen célból).
- 2.3.3.4.7 Járműforgalom: Bármilyen jármű csak kerék- és járműfertőtlenítés után mehet be a sertéstartó gazdasági udvar részbe.
- 2.3.3.4.8 Az állategészségügyi kezeléseket a szolgáltató állatorvosnak az állomány-nyilvántartásban is fel kell vezetnie (állatorvosi vizsgálat, kezelés esetén az állatorvos nevének és a vizsgálat időpontjának feljegyzése).
- 2.3.3.4.9 Állandóan vagy időszakosan karámban tartott állatok esetén biztosítani kell, hogy a házisertéseket kétsoros kerítés válassza el a vadonélő állatoktól. A kerítések egymástól való távolsága legalább 0,5 méter kell, hogy legyen és úgy kell kialakítani, hogy a két sor közötti közrezárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen. Magassága legalább 1 méterrel meg kell haladja a bent tartott állatok marmagasságát. Zárt tartás esetén folyamatosan biztosítani kell az ingatlan körülkerítésének épségét, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására. Ha a karám fala az ingatlant határoló kerítés is egyben, annak teljesen zártnak, erősnek, résmentesnek kell lennie. Minden más esetben külön kerítés szükséges, megfelelő távolságra (minimum 0,5 méter) a karámtól, úgy, hogy a közrezárt terület rendszeres karbantartása, gyomtalanítása elvégezhető legyen.

2.3.3.5 Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

- 2.3.3.5.1 A sertéstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a HJK-nak vagy a járási főállatorvosnak, valamint a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) keresztül is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.
- 2.3.3.5.2 Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie a HJK-nak. A HJK-nak késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre

kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a telepen található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a telepen lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a telepre nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is;
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a telepről nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a telepen belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a telep, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, annak be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a telep elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

- 2.3.3.5.3 Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor a HJK-nak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 2.3.3.5.4 Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40 °C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a *2. függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.
- 2.3.3.5.5 Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a HJK-nak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.
- 2.3.3.5.6 Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül a HJK, akkor a helyszínen haladéktalanul klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő

mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. függelékben meghatározottak szerint kell eljárni.

2.3.3.5.7 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

2.3.3.5.8 A HJK-nak gondoskodnia kell arról, hogy a fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a Nébih ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az ASP-re gyanús vagy – összhangban a 2.3.3.5.4. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telepet ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

2.3.3.6 Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

2.3.3.6.1 A fertőzött területnek az SZKT-n kívüli részén elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség területen való jelenlétére, a fertőzött tartott kislétszámú sertésstelek esetében a HJK-nak kell - az Éltv. és a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

2.3.3.7 Állat- és termék forgalmazás szabályozása

2.3.3.7.1 Élő sertések az állattartó telepet csak a járási főállatorvos előzetes engedélyével hagyhatják el. A járási főállatorvos az engedélyt az alábbiak szerint adja meg, függetlenül attól, hogy milyen kockázati területre és milyen célból – továbbtartásra vagy vágóhídra - kívánják kiszállítani a sertéseket.

2.3.3.7.2 A fertőzött területről továbbtartásra vagy vágóhídra – közvetlen levágás céljából – történő szállítás esetén az engedély akkor adható meg, ha a 2.3.3.7.3. pontban leírt vérvizsgálat kedvező eredményén túl az alábbi klinikai vizsgálatot a szállítást megelőzően legfeljebb 24 órán belül kedvező eredménnyel elvégezték. A telep valamennyi olyan alegységében (légtérében) a hatósági állatorvosnak el kell végezni a sertések klinikai vizsgálatát, amelyekben az elszállítandó sertéseket tartják. A három hónaposnál idősebb sertések esetében e vizsgálatnak magában kell foglalnia a sertések egy részének hőmérőzését is. Legalább annyi sertést kell hőmérőzni, amennyi 95%-os biztonsággal lehetővé teszi a láz

kimutatását, ha az 10%-os gyakorisággal fordul elő ezen alegységekben. A szállítmányt a 87/2012. (VIII. 27.) VM rendeletben előírt állategészségügyi bizonyítványnak kell kísélnie, amelyet a hatósági állatorvosnak ellen kell jegyeznie.

- 2.3.3.7.3 A fertőzött területről továbbtartás vagy azonnali vágás céljából való szállítás esetén a kedvező eredményű klinikai vizsgálaton felül virológiai (PCR) vizsgálat céljára – az elszállítást megelőző 7 napon belül – alvadásban gátolt vért kell venni legalább annyi sertésből, amennyi 95%-os biztonsággal lehetővé teszi 10%-os előfordulási gyakoriság kimutatását azon alegységek (légterek) mindegyikében, amelyekből szállítás történik. A vérvételezést hatósági állatorvos felügyelete mellett kell végezni.
- 2.3.3.7.4 További feltétel, hogy csak olyan sertések szállíthatóak el, amelyek vagy a telepen születtek, vagy legalább 30 napot ott tartózkodtak, valamint a telepre a szállítást megelőző 30 napon belül fertőzött területen található más állományból nem szállítottak be sertést. Az ilyen szállítmányokat hatósági állatorvosi igazolásnak is kísélnie kell, amelyben a hatósági állatorvos a fenti feltételek teljesülését igazolja. Továbbtartás céljából történő kiszállítás esetén a magyarországi rendeltetési helyen a fertőzött területről származó sertéseket legalább 40 napig karanténozni kell.
- 2.3.3.7.5 Eltérően a 2.1.3.7.4. pontban foglaltaktól a HJK – az OJK előzetes hozzájárulásával – a sertések kiszállításnak engedélyezésekor a 2014/709/EU bizottsági határozat 3. cikk (3) bekezdésében, illetve azonnali vágásra szánt állatok esetében a 3b. cikkben foglalt feltételek alapján is engedélyezheti a magyarországi rendeltetési helyre történő szállítást.
- 2.3.3.7.6 A fertőzött területen tartott sertések, azok ondója, embriója vagy petesejtje Európai Unió belüli kereskedelmi forgalomba nem hozhatók, illetve harmadik országba nem szállíthatóak. E szabály alól kivételt képez, ha sertéseket, vagy azok ondóját, embrióját vagy petesejtjét egy másik tagországnak a 2014/709/EU bizottsági határozat mellékletének II vagy III. részében felsorolt területére kívánják szállítani a HJK előzetes engedélyével és a fogadó tagország hozzájárulásával. A HJK az engedélyt az OJK hozzájárulása esetén és az alábbi feltételek szerint adja meg:
- élő sertések esetén, ha a 2.1.3.7.3. pontban foglaltakon túl a 2014/709/EU bizottsági határozat 3. cikk (4) bekezdésben foglalt kiegészítő feltételek is teljesülnek,
 - ondó, embrió vagy petesejt esetén a 2014/709/EU bizottsági határozat 9. cikk (2) bekezdésben foglalt feltételek szerint.

2.3.3.8 Takarmányozás, almozás

- 2.3.3.8.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertés telepen történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.
- 2.3.3.8.2 Az engedélyezett takarmány előállítótól származó, nyilvántartott takarmányforgalmazótól vásárolt keveréktakarmányokon kívül csak olyan saját termesztésű gabona és szálas takarmány etethető, amelyet felhasználás legalább 30 napig vaddisznóktól elzártan tároltak. Friss, lekaszált fűvet és egyéb zöldtakarmányt felhasználni a fertőzött területen belül tilos.
- 2.3.3.8.3 Mielőtt a szalmát a sertések almozására használnák, azt 90 napig olyan helyen kell tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzá.

2.3.3.8.4 A takarmányozáshoz felhasznált keveréktakarmányok, alapanyagok beszerzésének, a saját előállítású takarmány-alapanyagok betakarításának, a várakozási idő betartásának dokumentálása az állattartó feladata. Az alomanyag beszerzési, betakarítási idejének, a várakozási idő betartásának dokumentálása szintén az állattartó kötelezettsége. A nyilvántartást legalább 1 évig meg kell őrizni.

2.3.3.9 Egyéb intézkedések

2.3.3.9.1 Minden sertéstartónak írásos állategészségügyi-járványvédelmi ellátási szerződést kell kötnie egy szolgáltató állatorvossal. A szolgáltató állatorvos köteles tájékoztatni az állattartót az állategészségügyi, járványvédelmi előírások betartásának rendjéről. Fel kell hívnia a sertéstartó figyelmét a hiányosságokra, és javaslatot kell tenni ezek kijavítására. A tájékoztatást dokumentálni kell és minden érintettnek alá kell írnia.

2.3.3.9.2 A mezőgazdasági földterületekre csak a füllesztéssel ártalmatlanított trágya helyezhető ki. A trágyázásra használt eszközök, gépek használatot követő azonnali mosása és fertőtlenítése az állattartó kötelezettsége.

2.3.4 A fertőzött terület megszüntetésének feltételei

2.3.4.1 Az ASP-vel fertőzött terület megszüntetésére a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 16. § (3) bekezdés m) pontjában és (4) bekezdésében leírt időszak (legalább kétszer 12 hónap, összesen legalább 24 hónap) elteltét követően, a Szakértői Csoport tehet javaslatot, ha az adott terület járványügyi helyzetének elemzését követően úgy véli, hogy az ASP vírus jelenléte a területen már kizárható, illetve a betegség előfordulásával kapcsolatos kockázat elhanyagolható.

2.3.4.2 A Szakértői Csoport határozati javaslata alapján az országos főállatorvos utasításra az OJK előterjesztést készít az Európai Bizottság számára az ASP-vel fertőzött terület módosításával kapcsolatosan.

2.3.4.3 ASP-vel fertőzött terület módosítására, illetve megszüntetésére az erre vonatkozó EU bizottsági végrehajtási határozatnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való megjelenésének napját követően kerülhet sor.

3. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK A MAGAS KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

3.1 A terület jellemzői

A magas kockázatú terület az 1. fejezetben leírt kockázatelemzés alapján az országos főállatorvos által meghatározott terület.

3.2 A vadállományra vonatkozó intézkedések

3.2.1 A vadászat szabályozása

3.2.1.1 A magas kockázatú területen a vadászok egyéni és az engedélyezett vadaskertekben folytatott társas vadászata, valamint egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik állategészségügyi, járványügyi korlátozás alá.

- 3.2.1.2 A magas kockázatú területen szabadtéri vaddisznó társas vadászatot csak a HJK vezetőjének (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) egyedi engedélye alapján lehet tartani. A HJK vezetője az engedélyt akkor adja meg, ha azt a vadászatra jogosult írásban kéri és 7. *függelékben* foglalt, a vaddisznó társas vadászatra vonatkozó járványügyi követelmények maradéktalanul teljesülnek. Az engedély kiadásához a területileg illetékes tájegységi fővadász írásos hozzájárulása is szükséges. A kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 munkanappal - a HJK vezetője által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A vadászatra jogosult egyszerre több társasvadászat megtartására is engedélyt kérhet, de ilyenkor a 7. *függelék* 1.1. pontjában foglalt adatokat minden tervezett társas vadászatra külön-külön meg kell adni és az időközben esetleg bekövetkezett változásokról a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 72 órával írásos tájékoztatást kell adni. A szomszédos vadászatra jogosultaknak a társas vadászatok időpontjait egymással össze kell hangolniuk, ennek koordinálására a HJK vezetőjének az illetékes tájegységi fővadászt kell felkérnie.
- 3.2.1.3 A vaddisznó társas vadászat nem engedélyezhető, ha a vadászatra jogosult területéről nem történik rendszeresen mintaküldés virológiai vizsgálat céljára elhullott vaddisznókból a 8. *függelék* szerint.
- 3.2.1.4 Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedet vagy egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A továbbiakban a vadásznak a HJK (járási főállatorvos) utasításának megfelelően kell eljárnia.
- 3.2.2 Az elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése
- 3.2.2.1 A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni - a HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.
- 3.2.2.2 A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.
- 3.2.2.3 A magas kockázatú területen az elhullott vaddisznókat a 1. *függelékben* foglalt részletes szabályoknak megfelelően szervezeten kell keresni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 3.2.3 A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében
- 3.2.3.1 A HJK vezetőjének (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett és aktív keresés során talált vaddisznó hulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. *függelékben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására,

illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Élvtv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.3.2 Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a HJK (járási főállatorvos) utasításának megfelelően kell eljárni.

3.2.3.3 A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.

3.2.4 A vaddisznóállomány gyérítése

3.2.4.1 Az ASP megelőzése érdekében a magas kockázatú területen a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából a HJK-nak (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvosnak) az Élvtv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület magas kockázatú területté nyilvánítását követő 15 napon belül. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által jóváhagyott éves tervben foglaltak szerint a kocákra vonatkozó darabszám minimum 30%-ának megfelelő számú koca és malacokra vonatkozó darabszám minimum 25%-ának megfelelő számú egy év alatti vaddisznó [a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 27. § (4) bekezdése szerinti malac, illetve a süldők közül a 30 kg alatti egyedek] diagnosztikai célú kilövését kell elrendelni minden vadászati évben. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben. Ezekbe a számokba a vadászatok során a vadászati hatóság által jóváhagyott éves terv szerint kilőtt egyedek nem tartoznak bele. A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre.

3.2.4.2 A 3.1.2.4.1. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba. Minden kilőtt egyedből a 4. függelék szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.4.3 Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.

3.2.4.4 Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie, hogy az a hatályos „*OFÁ határozat szerint (gyérítés érdekében) kilőtt egészséges vaddisznó*”.

3.2.5 Az ártalmatlanítás szabályai

3.2.5.1 A magas kockázatú területen elhullott vaddisznók, valamint a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell elvégezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani.

3.2.5.2 A vaddisznóhullák gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás- és csepegésmentességet biztosítani kell, összhangban 5. *függelék* 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A gyűjtőhelyen minden nap át kell venni a vaddisznó testeket. A hullákból a mintavételt a gyűjtőhelyeken kell elvégezni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.5.3 Ha az 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az 5. *függelékben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.2.5.4 Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

3.2.5.5 Az ASP szempontjából magas kockázatú területen a kilőtt vaddisznók zsigereit a vadászatra jogosultaknak össze kell gyűjteniük állati eredetű melléktermék feldolgozóban, illetve - ha az állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítás akadályba ütközik - a vadászatra jogosult által az elhullott vaddisznók ártalmatlanítására létesített gödörben való ártalmatlanítás céljából. A zsigerek ártalmatlanítása csak kivételesen történhet helyszíni elásással. A gödörben történő elhelyezés vagy az elásás esetén az érintett területet az ASP vírusával szemben hatékony fertőtlenítőszerrel le kell locsolni. A társas vadászat során kilőtt vaddisznók zsigereit a 7. *függelék* 1.8. pontja szerinti, erre kijelölt helyen lehet végezni. Ha a testet közfogyasztásra szánják, akkor egyéni vadászat esetén is a kijelölt helyen kell végezni a zsigereit.

3.2.6 Aktív (célzott) surveillance

3.2.6.1 A magas kockázatú területen mind a vadászat, mind az állománygyérítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egészséges vaddisznó esetében mintát kell venni virológiai vizsgálat céljára.

3.2.6.2 A vadászat során kilőtt egészséges vaddisznók esetében virológiai vizsgálat céljára a vadászatra jogosult megbízottjának a 4. *függelékben* foglaltaknak megfelelően véralvadékokat (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandula mintát kell vennie. A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni. A mintavetőnek a mintaazonosító lap hiánytalan és pontos kitöltésére fokozott figyelmet kell fordítani. A kilövés helyét vagy földrajzi koordináta (GPS) feltüntetésével kell megadni,

vagy ha ezt megbízhatóan nem tudják meghatározni a mintavételkor, akkor úgy kell a helyet megjelölni, hogy szükség esetén ez pótolható legyen.

3.2.6.3 Az ASP szempontjából magas kockázatú területen található vadászatra jogosultaknak a vadászat során kilőtt vaddisznókból vett mintákat a kitöltött mintaazonosító lappal együtt a vadászatot követő napon 8-10 óra között kell leadniuk kijelölt mintaátvevő helyek valamelyikén, függetlenül attól, hogy a kilövés vagy a mintaátvétel napja milyen napra esik. A HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden nap (hétfőn és ünnepnapokon is) 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a HJK-nak intézkednie kell, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérőirat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben. A leadott mintáknak a laboratóriumba történő szállításról minden nap a Nébih gondoskodik.

3.2.7 A vadászat során kilőtt vaddisznók testére vonatkozó szabályok

3.2.7.1 A magas kockázatú területen kilőtt valamennyi vaddisznó teste, vagy annak bármely része csak a Nébih ÁDI által a véralvadékból elvégzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményének kézhezvételét követően használható fel. A vadászok részére trófea is csak negatív eredményt szolgáltató állatból adható ki. Ha az eredmény nem negatív, akkor a nem negatív eredményt adó egyed testét és mindazokat a vaddisznó testeket, amelyekkel érintkezhetett, el kell kobozni és 1. kategóriájú melléktermékként ártalmatlanítani kell. Az elkobzott testekért – mint megsemmisített termékért - állami kártalanítás jár. A tárolót a kitarolás után takarítani és fertőtleníteni kell.

3.2.7.2 A virológiai vizsgálat negatív eredményének megérkezését megelőzően a magas kockázatú területen kilőtt vaddisznók teste a vadászterületet nem hagyhatja el, a felhasználás nélkül ártalmatlanításra kerülő testek kivételével. A testeket a Nébih által biztosított vagy a vadászatra jogosult által beszerzett vadhűtőben, illetve a vadászterületen található, az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai feltételeiről szóló 43/2011. (V. 26.) VM rendelet [a továbbiakban: 43/2011. (V. 26.) VM rendelet] alapján korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtőben függesztve kell tárolni a laboratóriumi vizsgálati eredmény megérkezéséig. A testek a tárolás során egymással nem érintkezhetnek. Ha a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben előírt, a vadászatra jogosult által üzemeltetett vadbegyűjtőre vonatkozó feltételek nem teljesülnek, akkor a rendeletben foglaltakkal összhangban a vadászatra jogosult a vadhűtőben tárolt testeket a negatív virológia eredmény megérkezést követően csak közvetlenül vadfeldolgozónak vagy az élelmiszer-higiéniairól szóló 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak megfelelő vadbegyűjtőnek adhatja át, illetve értékesítheti. Ezen felül a 43/2011. (V. 26.) VM rendeletben foglaltak szerint a vadhűtőben tárolt testeket magánfogyasztásra, mint végső fogyasztó felhasználhatja, illetve a vadászjeggyel rendelkező elejtőnek átadhatja, eladhatja.

3.2.7.3 Ha a vadászatra jogosult nem rendelkezik vadhűtővel, illetve a területén nincs korábban már nyilvántartásba vett vadbegyűjtő, akkor a fentiekől eltérően a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvos) engedélyével a vadászatra jogosult felhasználásra szánt testeket csorgásmentes járművön – már a negatív virológiai eredmény megérkezése előtt - elszállíthatja egy a vadászterületen kívüli, de még a magas kockázatú területen belül található és a magas kockázatú terület elhagyása nélkül elérhető, az élelmiszer-higiéniairól szóló

852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásainak megfelelő vadbegyűjtőbe. A szállítás során úgy kell eljárni, hogy a testek egymást ne szennyezzék. Törekedni kell a függesztve szállításra. A szállítójárműveket és a szállításban közreműködő személyeket fertőtleníteni kell. A vadászatra jogosultnak, illetve a vadbegyűjtő üzemeltetőjének nyilvántartást kell vezetnie a tárolt egyedek nagyvad azonosítójáról, a betárolás idejéről, a laboreredményről, az eredményközlő számáról és a kitérés idejéről. A HJK (járás főállatorvos) által kijelölt hatósági állatorvosnak a nyilvántartást legalább havonta ellenőriznie és az ellenőrzést aláírásával dokumentálnia kell.

3.2.7.4 A HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) külön kérelemre engedélyezheti, hogy a szomszédos vadászatra jogosultak egy vadhűtőt közösen üzemeltessenek, ha a vadászati évben kilőtt vaddisznók alacsony száma ezt indokolja.

3.2.7.5 A 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat értelmében a magas kockázatú területről a kilőtt vaddisznók teste a negatív eredmény birtokában is csak magyarországi rendeletetelési helyre szállítható, továbbá a test vagy az abból származó hús és egyéb termék kizárólag Magyarország területén kerülhet forgalomba. Az így forgalomba hozott terméket a 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat 16. cikke szerinti jelöléssel kell ellátni. Ha a magas kockázatú területen a vadászatra jogosult a kilőtt vaddisznók testét nem tudja értékesíteni, akkor testeket 1. kategóriájú állati eredetű melléktermékeknek kell tekinteni és mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. E testek – mint megsemmisített termékek - után állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat.

3.2.8 Az élő vaddisznó szállítása

3.2.8.1 Élő vaddisznót a magas kockázatú területen kívülre tilos szállítani. A magas kockázatú területen belül is csak engedélyezett vadfarmról, vadaskertből vagy vadsparkból a HJK (ha a megyében nincs HJK, akkor a járási főállatorvos) engedélyével szabad élő vaddisznót kiszállítani. A HJK (járás főállatorvos) az engedélyt akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 5%-os előfordulás és 95%-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. A megmintaandó állatok számát a létesítményben tartott vaddisznóállomány létszáma, illetve vadaskert esetén becsült létszáma alapján kell meghatározni. Ha a vadaskertek esetében a HJK (járás főállatorvos) véleménye alapján nem áll rendelkezésre megfelelő becsült létszám, akkor a maximális 59 mintával kell számolni. Az olyan vadaskert, vadspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

3.2.9 A vadaskertekre, vadsparkokra, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

3.2.9.1 A magas kockázatú területen minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertet, vadsparkot és vadfarmot kettős kerítéssel kell körülvenni vagy más, a HJK vezetője (ha a megyében nincs HJK, akkor a megyei főállatorvos) által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszerrel kell megakadályozni a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni.

A vadsparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadsparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

3.2.10 Az ellenőrzés rendje

- 3.2.10.1 A HJK (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvos) köteles gondoskodni arról, hogy a magas kockázatú területen minden vaddisznót tartó vagy vaddisznót is tartó vadaskertben, vadasparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell lőni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.
- 3.2.10.2 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen minden vadászatra jogosult, az ASP elleni védekezéssel kapcsolatosan elrendelt és vadászatra jogosultakra vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése céljából, vadászati évente legalább egyszer ellenőrzésre kerüljön.
- 3.2.10.3 A vadászati évet követően a HJK-nak (járási főállatorvosnak) minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma meggyezik-e. Ha a két adat között 5%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor a HJK (járási főállatorvos) köteles kivizsgálni annak okát.
- 3.2.10.4 Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

3.2.11 A takarmányozás szabályai

A magas kockázatú területeken a szabadon élő vaddisznók állományfenntartás céljából történő takarmányozása tilos, a vaddisznók etetése csak vadászati célból engedélyezett. A vadászati célra használt takarmány mennyisége havonta nem haladhatja meg a 10 kg/km^2 mennyiséget. Nagyobb erdőtömbök esetében, ha az állománygyerítés érdekében az szükséges - a megyei vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatára - a HJK vezetője (ha nincs a megyében HJK, akkor a megyei főállatorvos) 30 napnál nem hosszabb időtartamra a vaddisznók vadászati célú etetésére a 10 kg/km^2 mennyiségnél több takarmány felhasználást is engedélyezheti. A HJK-nak (megyei főállatorvosnak) ki kell dolgoznia e rendelkezés ellenőrzésére vonatkozó eljárást.

3.3 A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

3.3.1 A sertésállományok felmérése

- 3.3.1.1 A HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a terület elrendelését követő 60 napon belül a magas kockázatú területen található valamennyi sertéslepet állatorvos keressen fel a sertésállományok korcsoportonkénti összeírása, járványügyi felülvizsgálat és/vagy az állattartók járványügyi tájékoztatása céljából. A feladatot hatósági állatorvosokkal, vagy ha ez nem megoldható, akkor szolgáltató állatorvosok Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

3.3.1.2 A HJK (járási főállatorvos) az összeírás eredménye alapján köteles besorolni az alábbi kategóriákba a magas kockázatú területen tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

3.3.1.3 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

3.3.1.4 A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.

3.3.1.5 A magas kockázatú területen a 3.3.1.1 -3.3.1.3 pontokban foglaltakat a magas kockázatú besorolást követő naptári évtől kezdődően minden évben legkésőbb március 31-ig el kell végezni.

3.3.2 Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

3.3.2.1 Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében a HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, a járási főállatorvosnak) fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a 6. *függelékben* foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

3.3.2.2 A kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, a HJK vezetője (ha nincs a megyében HJK, akkor a megyei főállatorvos) által elfogadott módszerrel kell megakadályozni a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírásnak határidőre nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

3.3.3 Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

3.3.3.1 A sertéstartóknak az Éltv. 18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a HJK-nak, a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) keresztül is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.

3.3.3.2 Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie a

HJK-nak (ha nincs a megyében HJK, akkor a járási főállatorvosnak). A HJK-nak/járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a telepen található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzés-gyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a telepen lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a telepre nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is;
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a telepről nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, serteshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a telepen belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a telep, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a telep elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

3.3.3.3 Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor a HJK-nak (járási főállatorvosnak) haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a 3. függelékben meghatározottak szerint kell eljárni.

3.3.3.4 Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. függelékben meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.

3.3.3.5 Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a HJK-nak (járási főállatorvosnak), ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.

- 3.3.3.6 Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül a HJK (járási főállatorvos), akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen haladéktalanul klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 3.3.3.7 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett minden 2 hónaposnál idősebb házisertésből – a megerősített passzív surveillance keretében - megtörténjen az ASP kizárására, illetve megerősítésre irányuló laboratóriumi vizsgálat. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.
- 3.3.3.8 A HJK-nak (járási főállatorvosnak) gondoskodnia kell arról, hogy a magas kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében hetente legalább két elhullott, két hónapnál idősebb sertésből mintavétel és virológiai vizsgálat céljából a Nébih ÁDI-ba mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha a heti elhullás elérte vagy meghaladta ebben a korcsoportban a kettőt a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az ASP-re gyanús vagy – összhangban a 3.3.3.4. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telepet ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

3.3.4 Az elhullott sertések ártalmatlanításának szabályai

A magas kockázatú területen tartott és elhullott házisertések hulláját 1. vagy 2. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Figyelemmel a betegség behurcolásának fokozott kockázatára, a magas kockázatú területen tartott kislétszámú sertéstelepek esetében a HJK-nak (járási főállatorvosnak) kell - az Éltv. és a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet szerint - gondoskodnia az elhullott házisertések testének bejelentendő állatbetegség megelőzése során keletkezett állati eredetű melléktermékként történő ártalmatlanításáról.

3.3.5 Az állat- és termékforgalmazás szabályozása

- 3.3.5.1 A magas kockázatú területen belül és a magas kockázatú területről az ország más területére élő házisertések korlátozás nélkül szállíthatók.
- 3.3.5.2 Európai uniós tagállamba vagy harmadik ország területére az élő házisertések a magas kockázatú területről csak a 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat 8. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek teljesülése mellett szállíthatóak. Harmadik országok esetében ezen felül a jóváhagyott állategészségügyi bizonyítványban foglalt egyéb feltételeket is teljesíteni kell.

3.3.5.3 A magas kockázatú területen legalább 30 napja tartott sertésektől származó serteshús, serteshúskészítmények, illetve egyéb termékek országon belüli vagy más európai uniós tagállamba történő szállítására nincs korlátozás. Harmadik országok esetében a jóváhagyott állategészségügyi bizonyítványban foglalt feltételeket kell teljesíteni.

3.3.6 Takarmányozás, almozás

3.3.6.1 Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstelepen történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.

3.3.6.2 Az engedélyezett takarmányelőállítótól származó, és a nyilvántartott takarmányforgalmazótól vásárolt keveréktakarmányokon kívül csak olyan saját termesztésű gabona és szálas takarmány etethető, amelyet felhasználás legalább 30 napig vaddisznóktól elzártan tároltak.

3.3.6.3 Mielőtt a szalmát a sertések almozására felhasználnák, azt 90 napig olyan helyen kell tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk.

3.3.6.4 A takarmányozáshoz felhasznált keveréktakarmányok, alapanyagok beszerzésének, a saját előállítású takarmány-alapanyagok betakarításának, a várakozási idő betartásának dokumentálása az állattartó feladata. Az alapanyag beszerzési, betakarítási idejének, a várakozási idő betartásának dokumentálása szintén az állattartó kötelezettsége. A nyilvántartást legalább 1 évig meg kell őrizni.

3.3.7 A megszüntetés feltételei

Az adott vadgazdálkodási egység magas kockázatú területi besorolása addig tart, amíg az elvégzett kockázatbecslés értelmében a terület már közepes vagy alacsony kockázatúnak minősül és az Európai Bizottság hozzájárult a 2014/709/EU bizottsági végrehajtási határozat melléklete II. részének módosításához.

4. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK A KÖZEPES KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

4.1. A terület jellemzői

A közepes kockázatú terület az 1. fejezetben leírt kockázatelemzés alapján az országos főállatorvos által meghatározott terület.

4.2. A vadállományra vonatkozó intézkedések

4.2.1. A vadászat szabályozása

4.2.1.1. A közepes kockázatú területen sem a vaddisznók egyéni és társas vadászata, sem az egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik korlátozás alá.

4.2.1.2. Ha a vadász az általa megfigyelt vaddisznó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor a vadásznak diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket vagy egyedeket és a tapasztalt

klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a vadásznak a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárnia.

4.2.2. Az elhullott vaddisznók bejelentése és szervezett keresése

4.2.2.1. A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni - az illetékes megyei főállatorvos által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

4.2.2.2. A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

4.2.2.3. A közepes kockázatú területen a terület besorolására vonatkozó határozat közlésétől számított 15. napot követően az elhullott vaddisznókat a vadászatra jogosultaknak vagy az általuk javasolt természetes személyeknek az Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezés alapján szervezeten és rendszeresen kell keresniük. A *1. függelék* 1-2. pontjaiban foglaltakat ebben az esetben is be kell tartani. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.3. A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

4.2.3.1. A járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett és az aktív keresés során talált vaddisznóhulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a *2. függelékben* foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.3.2. Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárnia.

4.2.3.3. A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.

4.2.4. A vaddisznóállomány gyérítése

4.2.4.1. Az ASP megelőzése érdekében a közepes kockázatú területen a vaddisznóállomány gyérítése és az egyenletes vizsgálati nyomás céljából az illetékes járási főállatorvosnak az Éltv. szerinti diagnosztikai célú kilövést kell elrendelnie, a terület közepes kockázatú területté nyilvánítását

követő 15 napon belül. Minden vadászatra jogosult esetében a vadászati hatóság által jóváhagyott éves tervben foglaltak szerint a kocákra vonatkozó darabszám minimum 30%-ának megfelelő számú koca és malacokra vonatkozó darabszám minimum 25%-ának megfelelő számú egy év alatti vaddisznó [a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 27. § (4) bekezdése szerinti malac, illetve a süldők közül a 30 kg alatti egyedek] diagnosztikai célú kilövését kell elrendelni minden vadászati évben. A diagnosztikai kilövés során az előírt egyedszámok 40%-át szeptember 30-ig kell teljesíteni minden vadászati évben. Ezekbe a számokba a vadászatok során a vadászati hatóság által jóváhagyott éves terv szerint kilőtt egyedek nem tartoznak bele. A kilövés végrehajtására a vadászatra jogosultat, vagy ha az eredményes végrehajtás érdekében szükséges, a mintavételre is alkalmas természetes személyt kell aktív közreműködésre kötelezni. Természetes személyek aktív közreműködésre kötelezése esetén az érintett vadászatra jogosult, a vadászati hatóság és a tájegységi fővadász javaslatot tehet a feladatot végrehajtó személyre, illetve személyekre.

- 4.2.4.2. A 4.2.4.1. pontban foglalt feladat végrehajtása során kizárólag egészségesnek látszó vaddisznókat kell kilőni, a megszokottól eltérően, bizonytalanul mozgó, vagy a bágyadtnak tűnő, illetve kifejezetten senyvesnek látszó és emiatt kilőtt egyedek nem számítanak bele ebbe a számba. Minden kilőtt egyedből a 4. függelék szerint kell mintát venni. E testek nem használhatóak fel, azokat a mintavétel után állami költségre ártalmatlanítani kell. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár. A megyei főállatorvos köteles arról gondoskodni, hogy elegendő mintaátvevő hely álljon rendelkezésre, ahol minden hétköznap 8-10 óra között átveszik a mintákat. Ennek érdekében a megyei főállatorvosnak intézkednie kell annak érdekében, hogy minden mintaátvevő hely rendelkezzen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel és az állatorvosi kísérő irat (vizsgálati megrendelő) kiállítására a mintaátvevő helyen is lehetőség legyen a mintaátvételi időben.
- 4.2.4.3. Az a vadászatra jogosult, amelynek területén a vaddisznót kilőtték, az ártalmatlanított egyedek után állami kártalanításra jogosult.
- 4.2.4.4. Az állománygyerítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt minden egyed esetén a Nébih ÁDI virológiai (PCR) vizsgálatot végez. A beküldő állatorvosnak a kísérő iratra (megrendelőre) fel kell vezetnie, hogy az a hatályos „*OFÁ határozat szerint (gyerítés céljából) kilőtt egészséges vaddisznó*”.

4.2.5. Az ártalmatlanítás szabályai

- 4.2.5.1. Az ASP szempontjából közepes kockázatú területen elhullott vaddisznók, a tünetek miatt diagnosztikai célból kilőtt vaddisznók ártalmatlanítását 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban kell végezni. Ennek érdekében gyűjtőhelyeket kell működtetni a vaddisznó testek összegyűjtésére és az ártalmatlanításra való elszállításig történő tárolására. Az állománygyerítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt vaddisznó testeket is ezekre a gyűjtőhelyekre kell beszállítani.
- 4.2.5.2. A vaddisznóhullák gyűjtőhelyekre történő beszállítására a vadászatra jogosultakat vagy más arra alkalmas jogi személyeket, illetve természetes személyeket kell aktív közreműködésre kötelezni. A beszállítás során a csorgás- és csepegésmentességet biztosítani kell, összhangban az 5. függelék 1. pontjában foglalt, a testek szállítására vonatkozó rendelkezéssel. A gyűjtőhelyen

minden nap át kell venni a vaddisznó testeket. A hullákból a mintavételt is a gyűjtőhelyeken kell elvégezni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.5.3. Ha 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóban történő feldolgozás akadályba ütközik, akkor az *5. függelékben* foglalt részletes szabályok szerint kell eljárni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.2.5.4. Az ártalmatlanítás elvégzését a járási főállatorvos ellenőrzi és az ellenőrzés kedvező eredménye alapján igazolja a teljesítést.

4.2.6. Aktív (célzott) surveillance

A közepes kockázatú területen csak az állománygyerítés érdekében diagnosztikai célból kilőtt egészséges vaddisznó esetében kell mintát venni virológiai vizsgálat céljára. E minták vizsgálatával valósul meg az aktív surveillance.

4.2.7. A vadászat során kilőtt vaddisznók testére vonatkozó szabályok

A közepes kockázatú területen az ASP szempontjából nem vonatkoznak speciális szabályok a vadászat során kilőtt vaddisznók testére.

4.2.8. Az élő vaddisznó szállítása

4.2.8.1. Élő vaddisznót a közepes kockázatú területen kívülre tilos kiszállítani. A közepes kockázatú területen belül is csak engedélyezett vadfarmról, vadaskertből vagy vadasparkból a járási főállatorvos engedélyével szabad élő vaddisznót kiszállítani. A járási hivatal az engedélyt akkor adhatja meg, ha a szállítást megelőző 15 napon belül vett alvadásban gátolt vérmintából 10%-os előfordulás és 95%-os biztonság mellett végzett virológiai (PCR) vizsgálat negatív eredményre vezetett. A megmintázandó állatok számát a létesítményben tartott vaddisznóállomány létszáma, illetve vadaskert esetén becsült létszáma alapján kell meghatározni. Ha a vadaskertek esetében a HJK (járási főállatorvos) véleménye alapján nem áll rendelkezésre megfelelő becsült létszám, akkor a maximális 59 mintával kell számolni. Az olyan vadaskert, vadaspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

4.2.8.2. A 4.2.8.1. pontban foglaltaktól eltérően a származási megye megyei főállatorvosa engedélyezheti a közepes kockázatú területről Magyarország alacsony kockázatú területére történő élő vaddisznó szállítását az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- a) A fogadás helye szerint illetékes megyei főállatorvos előzetesen hozzájárult a szállításhoz és a hozzájárulás igazolja, hogy a fogadási helyen biztosított a fogadott állomány zárt tartása és megfigyelése (karanténozása).
- b) Engedélyezett vadaskertből történő szállítás esetén a származási helyen (vadaskertben) az elszállításra kerülő egyedeket legalább 30 napja zártan tartották, továbbá az elszállítást megelőző 15 napon belül minden elszállítandó állat esetében egyedi, negatív eredményű virológia (PCR) vizsgálatot végeztek.
- c) Engedélyezett és a TIR-ben regisztrált vadfarmról történő szállítás esetén az elszállításra kerülő egyedek a vadfarmon születettek vagy azokat legalább 30 napig ott tartották, és az

elszállítást megelőző 15 napon belül 5% prevalencia és 95% biztonság mellett végzett virológiai vizsgálata negatív eredményre vezetett.

4.2.9. Vadaskertekre, vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

4.2.9.1 A közepes kockázatú területen a közepes kockázatú területté nyilvánítást követő 90 napon belül minden vaddisznót vagy vaddisznót is tartó vadaskertet és vadfarmot kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más, az illetékes megyei főállatorvos által – a tájegységi fővadász véleményének figyelembevételével – elfogadott módszert kell alkalmazni, ami kizárja a szabadtéri vaddisznóállománnyal való érintkezést. Ha ez határidőre nem történik meg, az állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni. A vadasparkok esetében azonban nincs szükség kettős kerítésre akkor, ha a vadasparkot teljes egészében kerítés veszi körül és a vaddisznókat azon belül is egy másik kerítéssel körülvett helyen tartják, továbbá ez a kerítés egyetlen szakaszán sem egyezik meg a park külső kerítésével.

4.2.10. Az ellenőrzés rendje

4.2.10.1. A járási főállatorvos köteles gondoskodni arról, hogy a közepes kockázatú területen minden vaddisznót tartó vagy vaddisznót is tartó vadaskertben és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

4.2.10.2. A vadászati évet követően az illetékes járási főállatorvosnak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetni, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma meggyezik-e. Ha a két adat között 10%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor az illetékes kormányhivatal köteles kivizsgálni annak okát.

4.2.10.3. Amennyiben a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

4.3. A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

4.3.1. A sertésállományok besorolása

4.3.1.1. A járási főállatorvosok minden évben legkésőbb március 31-ig kötelesek besorolni az alábbi kategóriákba az illetékességi területükön tartott sertésállományokat:

- nagylétszámú állományok
- kislétszámú árutermelő állományok,
- kislétszámú nem árutermelő állományok.

4.3.1.2. Az illetékes járási főállatorvosnak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.

4.3.1.3. A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét

egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.

4.3.2. Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések

4.3.2.1. Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében az illetékes járási főállatorvosnak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertésstartónak be kell tartania a 6. *függelék I. részében* foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

4.3.2.2. A kültéri sertésstartás helyét kettős kerítéssel körülvéve, vagy más, az illetékes megyei főállatorvos által elfogadott módszerrel kell megakadályozni a házi sertések és vaddisznók érintkezését. Azt a sertésállományt, amely a telep zártságára vonatkozó előírásnak határidőre nem felel meg, állami kártalanítás nélkül fel kell számolni.

4.3.3. Megerősített passzív surveillance házisertések esetében

4.3.3.1. A sertésstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.

4.3.3.2. Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie az illetékes járási főállatorvosnak. A járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

a) a telepen található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzésgyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;

b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;

c) a telepen lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;

d) a telepre nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is;

- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a telepről nem vihető ki a serteshús, serteshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a telepen belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a telep, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a telep elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

- 4.3.3.3. Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor az illetékes járási főállatorvosnak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 4.3.3.4. Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.
- 4.3.3.5. Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a járási főállatorvosnak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.
- 4.3.3.6. Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül az illetékes járási főállatorvos, akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. Az ASP gyanújának megerősítése esetén a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 4.3.3.7. Függetlenül attól, hogy előfordult-e az ASP gyanúja vagy találtak-e a 4.3.3.4. pontban leírt állatokat, a járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott kislétszámú sertésállományok esetében az elhullott és a sertéstartók által bejelentett házisertésekben járásonként havonta legalább kettő, két hónapnál idősebb sertés hullája esetében történjen mintavétel és mintaküldés a Nébih ÁDI-ba az ASP kizárására, illetve megállapítására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavétel végrehajtására szolgáltató állatorvosokat kell

igénybe venni aktív közreműködésre kötelezéssel. Az aktív közreműködésre kötelezésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

4.3.3.8. Függetlenül attól, hogy előfordult-e az ASP gyanúja vagy találtak-e a 4.3.3.4. pontban leírt állatokat, a járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy a közepes kockázatú területen tartott nagylétszámú sertésállományok esetében havonta legalább egy, két hónaposnál idősebb elhullott sertésből mintavétel és a Nébih ÁDI-ba virológiai vizsgálat céljából mintaküldés történjen a megerősített passzív surveillance keretében, ha az adott hónapban volt ebben a korcsoportban elhullás a telepen. Ezen felül csak akkor kell további elhullott egyedből mintát venni, ha az az ASP-re gyanús vagy – összhangban a 4.3.3.6. ponttal - a sertés előzetes tünetek nélkül vagy a gyógykezelés ellenére hullott el. Ezekben az esetekben a mintaküldés a telepet ellátó szolgáltató állatorvos kötelessége.

4.3.4. Takarmányozás

Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstelepen történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságnak.

4.4. A megszüntetés feltételei

Az adott vadgazdálkodási egység közepes kockázatú területi besorolása akkor szüntethető meg, amikor az elvégzett kockázatbecslés értelmében a terület már alacsony kockázatúnak minősül.

5. **FEJEZET: INTÉZKEDÉSEK AZ ALACSONY KOCKÁZATÚ TERÜLETEN**

5.1. A terület jellemzői

Az ország azon vadgazdálkodási egységei, amelyek nem tartoznak sem a fertőzött, sem a magas vagy közepes kockázatú területbe, az ASP szempontjából alacsony kockázatúnak minősülnek.

5.2. A vadállományra vonatkozó intézkedések

5.2.1. Vadászat szabályozása

5.2.1.1. Az alacsony kockázatú területen sem a vadászok egyéni és társas vadászata, sem az egyéb vadászható állatfajok egyéni és társas vadászata állategészségügyi szempontból nem esik korlátozás alá.

5.2.1.2. Ha a vadász az általa megfigyelt vadászó esetében az ASP-re gyanút keltő tüneteket (elsősorban kifejezett mozgászavar vagy véres váladék ürülése a testnyílásokból) tapasztal, akkor diagnosztikai célból ki kell lőnie az érintett egyedeket vagy egyedeket és a tapasztalt klinikai tüneteket haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak. A továbbiakban a vadásznak a járási hivatal utasításának megfelelően kell eljárnia.

5.2.2. Elhullott vaddisznók bejelentése

5.2.2.1. A vadászatra jogosultak az Éltv. 18. § (1) és (2) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során kötelesek írásban bejelenteni - az illetékes megyei főállatorvos által megadott módon - minden tudomásukra jutott elhullott vaddisznót. A bejelentést a hulla észleléstől számított 24 órán belül kell megtenni és annak tartalmazni kell a hulla fellelési helyének földrajzi koordinátáit, vagy a helyszín részletes leírását.

5.2.2.2. A bejelentési kötelezettség teljesítése érdekében a vadász az általa talált elhullott vaddisznóról köteles haladéktalanul, de legkésőbb az észlelést követő 12 órán belül tájékoztatni a vadászatra jogosultat. A vadászatra jogosultnak írásban kell e kötelezettségre felhívnia az érintettek figyelmét.

5.2.3. A megerősített passzív surveillance rendszer vaddisznók esetében

5.2.3.1. A járási főállatorvosnak gondoskodnia kell arról, hogy minden bejelentett vaddisznó hulla esetében – a megerősített passzív surveillance keretében – a 2. függelék foglaltaknak megfelelő mintavétel és mintaküldés történjen az ASP kimutatására, illetve kizárására irányuló virológiai vizsgálat céljából. A mintavételt elsősorban hatósági állatorvossal vagy szolgáltató állatorvos Éltv. szerinti aktív közreműködésre kötelezésével kell megoldani, de szükség esetén más megfelelő jártassággal rendelkező személy (pl. vadhúsvizsgáló, hivatásos vadász) is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre vonatkozó határozatot az érintettel való előzetes egyeztetést követően kell kiadni. A feladat elvégzéséért állami kártalanítás jár.

5.2.3.2. Ha a mintavétellel megbízott személy - a megerősített passzív surveillance keretében vizsgálatra kerülő elhullott vaddisznó, vagy az aktív surveillance során megmintázott, kilőtt vaddisznó esetében - az erre vonatkozó szakmai útmutatóban részletezettek alapján az ASP-re gyanút keltő kórbonctani elváltozások valamelyikét találja meg a mintavétel során, akkor ezt haladéktalanul jelentenie kell a járási főállatorvosnak. A továbbiakban a mintavétellel megbízott személynek a járási főállatorvos utasításának megfelelően kell eljárni.

5.2.3.3. A Nébih ÁDI minden elhullott vaddisznóból virológiai (PCR) vizsgálatot végez. Pozitív eredmény esetén vírusizolálást és szekvenálást is kell végezni.

5.2.4. A vaddisznóállomány gyérítése

Az alacsony kockázatú területen nincsenek állategészségügyi szabályok a vaddisznó állomány gyérítésére vonatkozóan.

5.2.5. Az ártalmatlanítás szabályai

Az alacsony kockázatú területen nincsenek az ASP-vel összefüggő speciális szabályok az elhullott vaddisznó testének ártalmatlanítására.

5.2.6. Aktív (célzott) surveillance

Az alacsony kockázatú területen nincsen ASP aktív surveillance program.

5.2.7. A vadászat során kilőtt vaddisznók testére vonatkozó szabályok

Az alacsony kockázatú területen az ASP szempontjából nem vonatkoznak speciális szabályok a vadászat során kilőtt vaddisznók testére.

5.2.8. Az élő vaddisznó szállítása

5.2.8.1. Élő vaddisznót az alacsony kockázatú területről a közepes vagy a magas kockázatú területre kiszállítani tilos, illetve ezekről a területekről – a közepes kockázatú területre vonatkozó, a 4.2.8.2. pontban leírt engedmény kivételével - tilos az alacsony kockázatú területre élő vaddisznót szállítani. Az olyan vadaskert, vadspark vagy vadfarm vaddisznóállományát állami kártalanítás nélkül ki kell löni, illetve fel kell számolni, ahol bizonyítást nyert, hogy a szállítással kapcsolatos szabályokat megszegték.

5.2.8.2. Élő vaddisznót más tagállamba vagy egy harmadik országba szállítani tilos, kivéve, ha azok engedélyezett vadfarmról származnak, engedélyezett vadfarmon születtek valamint azokat szintén engedélyezett vadfarmra kívánják kiszállítani.

5.2.9. A vadaskertekre, vadsparkokra és vadfarmokra vonatkozó egyéb előírások

A járási főállatorvos köteles gondoskodni arról, hogy az alacsony kockázatú területen minden vaddisznót tartó vagy vaddisznót is tartó vadaskertben, vadsparkban és vadfarmon rendszeresen ellenőrzésre kerüljön, hogy nem történik-e az előírások ellenére élelmiszerhulladék (moslék) etetés. Az érintett állományt állami kártalanítás nélkül ki kell löni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.

5.2.10. Az ellenőrzés rendje

5.2.10.1. A vadászati évet követően az illetékes járási főállatorvosnak minden vadászatra jogosult esetében össze kell vetnie, hogy a vadászatra jogosult által a vadászati hatóságnak jelentett elhullott vaddisznók száma és a megmintázott hullák száma meggyezik-e. Ha a két adat között 10%-ot meghaladó eltérés mutatkozik, akkor az illetékes járási főállatorvos köteles kivizsgálni annak okát.

5.2.10.2. Amennyiben az a vadászatra jogosult a mentesítési tervben előírt kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bírságot kell kiszabnia, vagy egyéb intézkedést kell elrendelnie.

5.3. A házisertés-állományokra vonatkozó intézkedések

5.3.1. A sertésállományok besorolása

5.3.1.1. A járási főállatorvos minden évben legkésőbb március 31-ig köteles besorolni az alábbi kategóriákba az illetékességi területén tartott sertésállományokat:

- a) nagylétszámú állományok
- b) kislétszámú árutermelő állományok,
- c) kislétszámú nem árutermelő állományok.

- 5.3.1.2. Az illetékes járási főállatorvosnak fel kell mérnie, hogy az illetékességi területén lévő sertésállományok között vannak-e ideiglenesen vagy tartósan kültéren tartott állományok. Az ilyen állományokról külön nyilvántartást kell vezetni.
- 5.3.1.3. A nagylétszámú vagy kislétszámú állományok közé való besorolásnál az ÁSZ 1. számú függeléke szerinti meghatározásokat kell alapul venni. A nagylétszámú állományok mindegyikét egyben árutermelő állománynak is kell tekinteni, továbbá minden olyan kislétszámú sertésállományt árutermelő állománynak kell besorolni, amelyben a sertéseket nem saját fogyasztás céljából tartják.
- 5.3.2. Általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) intézkedések
- 5.3.2.1. Mind a nagylétszámú, mind kislétszámú állományok esetében az illetékes járási főállatorvosnak fokozott figyelmet kell fordítania az ÁSZ-ban részletezett általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) előírások betartására. Az ÁSZ-ban foglaltakon túl valamennyi sertéstartónak be kell tartania a *6. függelék I. részében* foglalt, az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelményeket is. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek minden sertéstelepen végrehajtott ellenőrzés során ki kell térnie e követelmények betartására, különösen az élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom betartásának ellenőrzésére. Az érintett sertésállományt állami kártalanítás nélkül le kell ölni, ha bizonyítást nyer, hogy az élelmiszerhulladék (moslék) etetésre vonatkozó tilalmat megszegték.
- 5.3.2.2. Az ASP szempontjából alacsony kockázatú területen az érintett állattartók figyelmét írásban kell felhívni arra, hogy az ÁSZ rendelkezései alapján olyan állattenyésztési, állattartási technológiát kell alkalmazni, amely lehetővé teszi az állatok fertőzéstmentes, egészséges környezetben való tartását, éppen ezért kiemelt figyelmet kell fordítani az általános járványvédelmi intézkedések betartására és meg kell akadályozni a vadállománnyal való esetleges érintkezést. Ennek megfelelően - ha az ASP-vel kapcsolatos járványügyi helyzet azt indokolja - az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv elrendelheti, hogy a kültéri sertéstartás helyét kettős kerítéssel kell körülvenni vagy olyan más módszert kell alkalmazni, ami kizárja a házi sertések és vaddisznók érintkezését.
- 5.3.3. Megerősített passzív surveillance házisertések esetében
- 5.3.3.1. A sertéstartóknak az Éltv.18. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt bejelentési kötelezettségük teljesítése során az észleléstől számított 24 órán belül kell jelenteniük a szolgáltató állatorvosnak, ha az ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszanak, továbbá, ha sertésük elhullott vagy megbetegedett. Ha az állattartó ASP-re vagy klasszikus sertéspestisre gyanakszik, akkor közvetlenül a járási főállatorvosnak vagy a Nébih zöld számán (+36/80/263-244) is bejelentést tehet a megadott határidőn belül.
- 5.3.3.2. Ha a szolgáltató állatorvos az ASP vagy a klasszikus sertéspestis gyanúját állapítja meg az erre vonatkozó szakmai útmutatóban leírtak alapján, akkor haladéktalanul jelentést kell tennie az illetékes járási főállatorvosnak. A járási főállatorvosnak - vagy az általa megbízott hatósági állatorvosnak - késlekedés nélkül vizsgálatot kell végeznie a helyszínen a gyanú megerősítése, illetve kizárása céljából. Ha a helyszíni vizsgálat során a gyanú megerősítésre kerül, akkor a 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendelet 4. § (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a

megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A megfigyelési zárlat magában foglalja az alábbi intézkedéseket:

- a) a telepen található sertéseket korcsoport szerint nyilvántartásba kell venni, a nyilvántartást naprakészen kell vezetni, beszámítva a fertőzés gyanús időszak alatt történt elléseket és elhullásokat is, és minden korcsoportban fel kell tüntetni a beteg, elhullott vagy feltehetően fertőzött sertések számát;
- b) a nyilvántartást a hatósági állatorvosnak minden látogatáskor ellenőriznie kell;
- c) a telepen lévő összes sertést a szállásában kell tartani vagy a gazdaságon belül olyan helyre kell elzárni, ahol el lehet különíteni a fertőzöttségre gyanús állatokat;
- d) a telepre nem hozható be, illetve onnan nem vihető ki sertés, továbbá a járási hivatal az állatmozgások tilalmát szükség esetén kiterjesztheti más állatfajokra is;
- e) a hatósági állatorvos engedélye nélkül a telepről nem vihető ki a sertéshús, sertéshúskészítmény, -ondó, -petesejt, -embrió, takarmány, eszközök, anyagok, sertéshulla vagy olyan hulladék, amely feltételezhetően terjesztheti az ASP-t, továbbá azok nem bocsáthatók kereskedelmi forgalomba sem;
- f) személyek és járművek a telepen belül a hatósági állatorvos írásos engedélyével közlekedhetnek;
- g) a telep, valamint a sertésistállók be- és kijáratánál fertőtlenítést kell végezni, ezért aki belép az istállókba vagy kilép onnan, be kell tartania az ASP vírusa széthurcolásának megakadályozására kiadott hatósági előírásokat;
- h) a telep elhagyása előtt valamennyi szállítóeszközt gondosan fertőtleníteni kell, továbbá az ott dolgozók kizárólag a hatósági állatorvos engedélyével, fertőtlenítés és átöltözés után hagyhatják el a telepet; továbbá
- i) járványügyi vizsgálatot kell végezni.

- 5.3.3.3. Az ASP hatóságilag megerősített gyanújakor az illetékes járási főállatorvosnak haladéktalanul gondoskodnia kell a mintáknak a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére való szállításáról. A gyanú megerősítéséről a megyei főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell. A megyei főállatorvos az országos főállatorvost 24 órán belül köteles értesíteni. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni.
- 5.3.3.4. Ha a szolgáltató állatorvos kizárja az ASP gyanúját, de a sertés előzetes tünetek nélkül, hirtelen elhullott, vagy annak 40°C feletti láza három napig tartó gyógykezelés alatt sem múlt el, vagy a lázas állat a gyógykezelés ellenére elhullott, akkor a szolgáltató állatorvosnak az ilyen egyedből (vagy egyedekből) laboratóriumi vizsgálat céljára - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintákat kell küldenie a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére. A mintavétel során a 2. *függelékben* meghatározottak szerint kell eljárni. A beküldés ebben az esetben a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet.
- 5.3.3.5. Nagylétszámú sertésállományok esetében az állattartó és - amennyiben tudomására jutott - a szolgáltató állatorvos köteles jelenteni a járási főállatorvosnak, ha a napi elhullás bármely korcsoportban az elmúlt 10 nap átlagához képest megemelkedett.
- 5.3.3.6. Ha a fenti pontban meghatározott nagyarányú elhullásról értesül az illetékes járási főállatorvos, akkor ő vagy az általa kijelölt hatósági állatorvos a helyszínen klinikai és kórbonctani vizsgálatot köteles végezni. A 98/2003. (VIII. 22.) FVM rendeletben foglaltak szerint kell eljárni, ideértve a megfigyelési zárlat elrendelését és laboratóriumi vizsgálat céljából történő mintavételt. A gyanú kizárása esetén megfigyelési zárlatot nem kell elrendelni, de - a megerősített ASP passzív surveillance keretében - mintát kell venni, ha az állományban hirtelen, előzetes tünetek nélküli

elhullás fordult elő, vagy olyan egyed található az állományban, amely három napig tartó gyógykezelés után is lázas, vagy ha az állomány lázas egyedei között a gyógykezelés ellenére is történt elhullás. A mintavétel során a 2. függelékben meghatározottak szerint kell eljárni.

5.3.4. Takarmányozás

Az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartását minden sertéstelepen történő ellenőrzés során vizsgálnia kell az állategészségügyi hatóságoknak.

6. **Fejezet: Jogszabályi háttér**

6.1 Hazai jogszabályok

- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és annak a végrehajtására kiadott jogszabályok, így különösen;
- A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet;
- A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet;
- Az állatbetegség bejelentésének rendjéről szóló 113/2008.(VIII. 30.) FVM rendelet;
- Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet;
- Az afrikai sertéspestis elleni védekezésről szóló 98/2003.(VIII. 22.) FVM rendelet.

6.2 Európai uniós jogszabályok

- A Tanács 2002/60/EK irányelve (2002. június 27.) az afrikai sertéspestis elleni védekezésre vonatkozó külön rendelkezések megállapításáról, valamint a fertőző sertésbénulás (Teschén-betegség) és az afrikai sertéspestis tekintetében a 92/119/EK irányelv módosításáról;
- A Bizottság 2014/709/EU végrehajtási határozata (2014. október 9.) az egyes tagállamokban előforduló afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi intézkedésekről és a 2014/178/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről;
- A Bizottság 2003/422/EK határozata (2003. május 26.) az afrikai sertéspestis diagnosztikai kézikönyvének jóváhagyásáról;
- Az Európai Parlament és a Tanács 1069/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

7. **Fejezet: Humán erőforrás**

7.1 Központi szinten

Országosan a Nébih-en belül létrejött OJK személyi állománya.

7.2 Területi szinten

A megyei kormányhivatalok és járási hivatalok személyi állománya. Azon megyék esetében, ahol megállapításra került az ASP, a megyei kormányhivatal által létrehozott HJK állománya.

8. Fejezet: Pénzügyi háttér

A védekezés pénzügyi háttérét (pénzügyi forrást) a központi költségvetés a Agrárminisztérium fejezetben külön alcímként biztosítja (állat, növény- és GMO-kártalanítás előirányzata). Az ASP felszámolására Magyarország uniós társfinanszírozást is igénybe vesz. A tárfinanszírozott program részleteit az erről szóló miniszteri rendelet tartalmazza.

9. Fejezet: Együttműködés más szervezetekkel, a közvélemény tájékoztatása (információs kampány)

- 9.1. Az állategészségügyi hatóság együttműködik a betegség felszámolása érdekében:
az Agrárminisztérium Vadgazdálkodási Főosztályával,
a megyei vadászati hatóságokkal,
az Országos Magyar Vadászkarával és a megyei vadászkarákkal,
Országos Magyar Vadászati Védegylettel,
Magyar Vadgazdálkodók Egyesületével,
a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézetével (Országos Vadgazdálkodási Adattár),
az Állatorvostudományi Egyetemmel,
a Soproni Egyetemmel.

E szervezetek képviselői részt vesznek a Szakértői Csoport ülésein.

- 9.2. Az írott és elektronikus sajtóban a közvélemény folyamatos tájékoztatása a betegség adott területen való megjelenéséről, megállapításáról, a lakosság teendőiről. A közvélemény folyamatos és naprakész tájékoztatása a Nébih weboldalán (www.portal.nebih.gov.hu) keresztül:

- 9.2.1. Kötelező járványügyi képzés a vadászok részére.

- 9.2.2. A sertéstartók tájékoztatása a Nébih által kiadott szórólap segítségével az ASP megállapításáról, a betegség klinikai tüneteiről, a betegséggel kapcsolatos kötelezettségükről, különös tekintettel a bejelentési kötelezettségre, jogszabályi előírásokról, jogszabálysértés esetén alkalmazásra kerülő szankciókról.

- 9.2.3. Minden új elsődleges eset megállapításkor a megyei kormányhivatalokat, társhatóságokat, szakmai érdekképviseleteket, az ideiglenes fertőzött területtel érintett polgármestereket az országos főállatorvos levélben tájékoztatja.

10. Fejezet: A terv végrehajtásáért felelős szervek

10.1 Országosan

Országosan a végrehajtásért a Nébih-en belül létrejött OJK felelős, amely felügyeli a megyei kormányhivatalok, illetve a HJK-k tevékenységét.

10.2 Területi szinten

A megyei kormányhivatalok és járási hivatalok, valamint azon megyék esetében, ahol megállapításra került az ASP, a megyei kormányhivatal által létrehozott HJK felelős a terv végrehajtásáért.

10. Fejezet: Jelentési kötelezettség

- 10.1. A HJK vezetője (illetve a megyei főállatorvos) rendszeresen részletes írásos jelentést tesz az OJK-nak. A Nébih ÁDI haladéktalanul tájékoztatja az OJK-t minden pozitív vizsgálati eredményről. Az OJK ezek alapján tájékoztatja az országos főállatorvost, aki erről informálja az Európai Bizottságot.
- 10.2. Az OJK tájékoztatja a Szakértői Csoportot a mentesítési tervben foglaltak gyakorlati végrehajtásáról és az aktuális járványügyi helyzetről.

11. Fejezet: Az ASP felderítésére irányuló laboratóriumi vizsgálatok

- 11.1. Az ASP felderítésre irányuló vizsgálatokat csak a Nébih ÁDI végezhet, amelynek budapesti telephelyén működik a Nemzeti Referencia Laboratórium.
- 11.2. Az ASP felderítésre irányuló laboratóriumi vizsgálatokat a 2003/422/EK bizottsági határozattal kiadott diagnosztikai kézikönyv és az OIE diagnosztikai tesztekre és vakcinákra vonatkozó kézikönyvében (OIE Terrestrial Manual) foglaltak alapján kell végrehajtani.
- 11.3. A fentiek sérelme nélkül vaddisznók esetében virológiai vizsgálatként PCR módszert kell használni, azonban pozitív PCR eredmény esetén meg kell kísérelni a vírusizolálást, az adott területen történt első megállapításkor szekvenálást is kell végezni. Szerológiai vizsgálatokat csak az SZKT-ről származó, az állomány gyérítése érdekében diagnosztikai célból kilőtt egyedekből kell végezni.

12. Fejezet: Eltérés a mentesítési tervben foglalt intézkedésektől

A mentesítési tervben foglalt intézkedésektől, a terv módosítása nélkül eltérni kizárólag az országos főállatorvosnak a Szakértői Csoport véleményén alapuló utasítása alapján lehet.

13. Fejezet: Járványügyi helyzet

E mentesítési terv kiadásának idején az ország öt megyéjében csak vaddisznóban került megállapításra az ASP:

Heves megyében;
Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében;
Borsod-Abaúj-Zemplén megyében;
Nógrád megyében;
Hajdú-Bihar megyében.

Függelék a mentesítési tervhez

1. függelék

Az elhullott vaddisznók szervezett keresésére vonatkozó részletes szabályok a fertőzött területen és a magas kockázatú területen

1. A megyei főállatorvosnak megbeszélést kell szerveznie a megyei vadászkamara elnökének, az érintett járási főállatorvosok, a megyei vadászati hatóság és az érintett tájegységi fővadászok részvételével. A megbeszélésen résztvevőknek a gyakorlati végrehajtás elősegítése érdekében egyeztetniük kell az elhullott vaddisznók szervezett kereséséről az ASP szempontjából magas kockázatú területeken, továbbá az ASP-vel kapcsolatos egyéb, a vadászatra jogosultakra, vadászatra vonatkozó követelményekről. Azon területek esetében, amelyek újonnan kerülnek az ASP szempontjából magas kockázatú kategóriába a megbeszélést első alkalommal a kockázati besorolás közzétételétől számított 7 munkanapon belül kell megtartani. Az első megbeszélést követően a teljes magas kockázatú terület esetében legalább fél évente egy megbeszélést kell tartani. A megbeszélésen mindenképpen ki kell térni az 2. pont végrehajtásával kapcsolatos gyakorlati szempontokra. A megbeszélésről jegyzőkönyvet kell felvenni, a végső megállapításokról és javaslatokról emlékeztetőt kell készíteni. A jegyzőkönyvet a megyei főállatorvos, a megyei vadászkamara elnöke, a megyei vadászati hatóság képviselője és az érintett tájegységi fővadászok írják alá. A jegyzőkönyvet és az emlékeztetőt az országos főállatorvosnak, az emlékeztetőt ASP szempontjából magas kockázatú területen található valamennyi vadászatra jogosultaknak meg kell küldeni.

2. Az ASP szempontjából fertőzött és magas kockázatú területen a vadászatra jogosultaknak meg kell határozniuk azokat a területeket, amelyek a vaddisznók részére élőhelyül szolgálnak és ezen belül azokat a helyeket, ahol a legnagyobb valószínűséggel találhatóak meg az elhullott egyedek. A terület meghatározásakor azokat a vadászatra jogosultnak sorszámmal kell ellátnia és a területet térképen be kell jelölni. A vadászatra jogosultaknak a vaddisznók élőhelyül szolgáló területet olyan területegységekre kell felosztania, amelyet egy ember maximum 4 óra alatt be tud járni, le tud szűrni. A felosztás során arra is figyelemmel kell lenni, hogy az elhullott vaddisznók legvalószínűbb fellelési helyei lehetőség szerint hasonló számban legyenek megtalálhatóak az egyes területegységekben. Minden területegység esetében meg kell határozni azokat a tereptárgyakat (pl. magányos fa, patak, szikla stb.), amelyeket lefényképezve a bejárás ténye dokumentálható. A tereptárgyak meghatározásánál úgy kell eljárni, hogy lehetőség szerint minden olyan helyre essen egy tereptárgy, ahol az elhullott vaddisznók megtalálásának nagy a valószínűsége. Mindezt a vadászatra jogosultaknak írásban kell rögzíteniük és e dokumentum két példányát, valamint példányonként mellékletként a vadgazdálkodási egység részletes térképét a szűrési területegységek és a fentiek szerint meghatározott, azonosításra szolgáló tereptárgyak megjelölésével meg kell küldeniük az illetékes járási főállatorvosnak, az emlékeztető kézhezvételétől számított 7 napon belül. A járási főállatorvos a kézhezvételtől számított 5 munkanapon belül a dokumentum egy példányát eljuttatja a megyei főállatorvoshoz. Ha a vadászatra jogosult határidőre nem tesz eleget az e pontban foglalt feladatainak, akkor a járási főállatorvos (a megyei kormányhivatal egyidejű értesítése mellett történő) megkeresésére az illetékes tájegységi fővadász osztja fel területegységekre a vadászatra jogosult területét.

3. A 2. pontban említett dokumentum megküldésével egyidejűleg a fertőzött és magas kockázatú területen minden vadászatra jogosult köteles azokra a természetes személyekre javaslatot tenni az illetékes járási főállatorvosnak, akik a szűrést el tudják végezni (pl. hivatásos vadászok, hajtásban rendszeresen résztvevő személyek). Ha a járási főállatorvos a vadászatra jogosult által javasolt természetes személyeket alkalmasnak tartja a feladat elvégzésére, akkor intézkedik ezen személyek - az élelmiszerláncról és

hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 51. § (3) bekezdés q) pontja szerinti - aktív közreműködésre kötelezéséről. Ha a járási főállatorvos véleménye szerint a vadászatra jogosult által javasolt személyektől nem várható a feladat hatékony végrehajtása vagy a megfelelő hatékonysághoz az adott terület egység esetében több személy által végzett szűrés szükséges, esetleg a vadászatra jogosult nem adott javaslatot, akkor a járási főállatorvos más, olyan természetes személyeket is aktív közreműködésre kötelezhet, akik ismerik a terepet és vállalkoznak a feladat elvégzésére (pl. mezőőr, erdész). A határozatban rögzíteni kell, hogy az adott személynek mely terület egységeken kell a szűrést elvégeznie. Ha a kijelölt személy a vadászatra jogosult alkalmazásában áll, akkor a vadászatra jogosult köteles biztosítani, hogy a kijelölt személy a szűrés időtartamának legalább a felét munkaidejében elvégezhesse.

3.1. A vadászatra jogosult kérésére a járási főállatorvos a fentiekől eltérhet és a vadászatra jogosultat is aktív közreműködésre kötelezheti, de ha felmerül, hogy a vadászatra jogosult nem hatékonyan végzi a feladatot (pl. az erdőt járó személyek jelentősen több elhullott vaddisznót jelentenek, mint amennyit a vadászatra jogosult talál), akkor a 3. pont szerint kell eljárni.

4. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a határozatban leírt összes terület egység esetében hetente egyszer kell elvégeznie a szűrést, kivéve a május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakot, amikor hetente kétszer kell átvizsgálni a terület egységeket. Több aktív közreműködésre kötelezett esetén a munkát úgy kell megszervezni, hogy a vadászatra jogosult területén található összes kijelölt terület egység hetente, illetve a május 1-jétől szeptember 30-ig terjedő időszakban hetente kétszer szűrésre kerüljön.

5. Az aktív közreműködésre kötelezett azonnal jelentést tesz a járási főállatorvos által megadott mobil számra, ha a szűrés során elhullott vaddisznót talált. Az elhullott vaddisznóból az ASP megállapításra, illetve kizárására irányuló laboratóriumi vizsgálat céljára – a 2. függelékben meghatározott – mintát kell vennie az erre a feladatra kijelölt, aktív közreműködésre kötelezettnek. Ezt követően az erre a feladatra kijelölt, aktív közreműködésre kötelezettnek az elhullott vaddisznó testét az 7. függelékben meghatározott módon ártalmatlanítani kell.

6. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a kijelölt területek átvizsgálásáról (szűréséről) havonta kimutatást kell készítenie az alábbiak szerint:

- a szűrést végző személy neve,
- az érintett vadászatra jogosult neve,
- az átvizsgált terület,
- a szűrés dátuma,
- a szűréssel töltött órák,
- a szűrés eredménye (megtalált hullák száma, illetve, hogy nem talált)

A szűrés elvégzésének alátámasztására az aktív közreműködésre kötelezett:

- az előre meghatározott tereptárgyakról digitális fényképeket készít, vagy
- e célra alkalmas GPS eszközt használ a bejárt útvonal rögzítésére.

A digitális fényképeket vagy a rögzített útvonalat elektronikus formában legalább 1 évig meg kell őrizni és ellenőrzéskor az állategészségügyi hatóság kérésére be kell mutatni.

7. A tárgy hónapban végzett szűrésről szóló, az 6. pontban részletezett kimutatást az aktív közreműködésre kötelezett személynek tárgyhónapot követő 10. napig kell benyújtania – postai úton, elektronikusan vagy személyesen - az aktív közreműködést elrendelő járási főállatorvosnak.

8. Az aktív közreműködésre kötelezettnek a terület bejárásáért és az általa megtalált elhullott vaddisznókért állami kártalanítás jár. Ha olyan személy találja meg és jelenti be az elhullott vaddisznót,

akit e feladatra nem köteleztek aktív közreműködésre, akkor részére az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok adott naptári évre vonatkozó finanszírozásának szabályairól szóló rendelet által biztosított támogatási összeg jár a rendeletben foglalt feltételek teljesítése esetén.

9. Ha a szervezett keresés elvégzésére aktív közreműködésre kötelezett személy kellő jártassággal rendelkezik a mintavétel és/vagy az ártalmatlanítás elvégzésére, továbbá vállalja is e feladatokat, akkor ezek végrehajtása céljából is aktív közreműködésre kötelezhető állami kártalanítás mellett.

10. Ha a vadászatra jogosult vagy az aktív közreműködésre kötelezett nem tartja be az 2-7. pontokban foglalt - rá vonatkozó - előírásokat, akkor ezért írásban figyelmeztetni kell. Abban az esetben, ha a figyelmeztetés eredménytelen, akkor élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal kell sújtani az érintett vadászatra jogosultat, illetve természetes személyt.

2. függelék

A laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges minták

1. *Élő sertések esetén alvadásában gátolt (EDTA) vér virológiai (PCR), és natív vér szerológiai vizsgálat céljára.*

2. *A megerősített passzív surveillance során az elhullott állatokból lép, egy bélfodri nyirokcsomó, mandula.*

Az említett szervekből legalább kockacukor nagyságú darabok elegendőek, egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3. *Az ASP/KSP hatóságilag megerősített gyanúja esetén*

3.1. Friss hullák esetében a mandulák, legalább egy bélfodri és egy egyéb (pl. garat mögötti, fültőalatti, áll alatti) nyirokcsomó, valamint a lép és a vese.

Az említett szervekből legalább kockacukor nagyságú darabok elegendőek, de a lépből és veséből legalább 10 g mintát kell venni. Egy állatból egy gyűjtőedénybe (pl. SARSTEDT mandulavételi pohárba) kerüljön a minta.

3.2. Önemésztett hulla esetében teljes csöves csont vagy szegycsont. A félbevágott csöves csontok a vizsgálatra alkalmatlanok, ezért ilyeneket (pl. levágott lábvéget) küldeni tilos!

4. *Az ASP/KSP célzott surveillance esetén*

- véralvadék elsősorban a szívből, esetleg valamely nagyobb érből, és
- mandulaminta (legalább kockacukor nagyságú darab).

A mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből tilos mintát venni és ilyen mintát a laboratóriumba beküldeni.

3. függelék

A mintaazonosító lap használata

A Nébih honlapján közzétett Mintaazonosító lapot kötelező használni, amely tartalmazza az alábbi adatokat:

1. A vadászatra jogosult nevét és címét
2. A vadgazdálkodási egység hatjegyű kódszámát (A megyére utaló kétjegyű előtagot és a hatjegyű kódszámot követő három egytagú kódszámot nem kell feltüntetni!)
3. A mintavevő nevét és címét
4. Arra vonatkozó adatot, hogy *vadászat során kilőtt egészséges, az OFÁ határozat szerint kilőtt egészséges, gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt vagy elhullott vaddisznóból* történt-e a mintavétel.
5. A vaddisznó kilövésének vagy elhullásának helyét, *elhullott* vagy *gyanút keltő klinikai tünetek miatt kilőtt egyedek esetén a földrajzi koordinátákat (GPS) minden esetben fel kell tüntetni*. Egészséges kilőtt vaddisznók esetében is fel kell tüntetni a földrajzi koordinátákat (GPS), ha az ismert.
6. A vaddisznó kilövésének idejét.
7. A nagyvad azonosító számot.
8. A vaddisznó becsült korát (két éves kor alatt hónapokban, azt követően években megadva).
9. Vadászat során kilőtt egészséges egyed esetében az állati test rendeltetési helyét, névvel és címmel.
10. A mintavétel dátumát.
11. A mintavevő aláírását.

Ha egészséges kilőtt vaddisznók esetében egyszerre ugyanattól a vadászatra jogosulttól származó több egyedből vesz mintát a mintavevő, akkor a 4., 5., 6., 7. és 8. pont szerinti adatokat a mintaazonosító laphoz csatolt és aláírt táblázatban is fel lehet tüntetni!

4. függelék

Céltzott ASP surveillance program vaddisznókban

1. Minden HJK-nak, illetve járási főállatorvosnak, akinek illetékességi területén az ASP szempontjából fertőzött, magas kockázatú és/vagy közepes kockázatú területbe sorolt vadgazdálkodási egység található, gondoskodnia kell arról, hogy **minden vadászati évben** (március 1-től következő év február 28-ig, szökőévben február 29-ig) minden
- vadászat során kilőtt egészséges (magas kockázatú terület)

- és a jelen határozat szerinti diagnosztikai kilövés során kilőtt egészséges (fertőzött, magas kockázatú, közepes kockázatú terület)
vaddisznó esetében megtörténjen a mintavétel.

2. A célzott surveillance program keretében a vadászat során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a mintavételről a vadászatra jogosultaknak kell gondoskodnia és a mintákat a HJK vagy az illetékes megyei főállatorvos által meghatározottak szerint kell leadnia. A vadászatra jogosultnak vagy képesített vadhúsvizsgálót, vagy hivatásos vadászt kell megbízni a mintavétellel. **A vadászatra jogosultnak törekednie kell arra, hogy amennyire lehetséges a vadászati év során folyamatos és egyenletes legyen a mintavétel.**

3. A célzott surveillance program keretében a jelen határozat szerinti diagnosztikai kilövés során kilőtt egészséges vaddisznók esetében a kilövés és a mintavétel végrehajtásra aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek kell a mintavételt elvégeznie.

4. A mintavételhez szükséges eszközöket az illetékes járási főállatorvos biztosítja a vadászatra jogosultak számára. A mintákat a Nébih ÁDI legközelebbi telephelyére kell beküldeni, és ez a laboratóriumi vizsgálatra szánt mintákat összegyűjtő központi körjárat használatával is történhet. A mintaküldés gyakorlati megvalósítása – HJK vagy a megyei főállatorvos által a kockázati terület teljes területére meghatározott szempontok alapján - az illetékes járási főállatorvos feladata.

5. A mintavevőnek véralvadékat (elsősorban szívből, esetleg valamely nagyobb érből), továbbá mandulamintát kell vennie. **A mintavételnél oda kell figyelni arra, hogy a mellüregbe vagy a hasüregbe kifolyt vérből nem szabad mintát venni! Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a mintának a mintavételtől számított 48 órán belül be kell érkeznie a vizsgálatot végző laboratóriumba.** A mintákat a mintavételt követően hűteni kell, de nem szabad lefagyasztani, mivel ez utóbbi a vérminta alkalmatlanságát eredményezheti. Minden egyes vaddisznó esetében a mintavevőnek **mintaaazonosító lapot kell kitöltenie három példányban, az első (eredeti) példány kíséri a mintákat, egy példányt a kísérő iratot (megrendelőt) kitöltő állatorvos, míg az utolsó példányt a vadászatra jogosult őrzi meg legalább két évig. (A 2. és 3. példány fénymásolat is lehet.)** A mintaaazonosító lap minimális adattartalmát a 3. függelék határozza meg.

6. A mintaaazonosító lap alapján a járási főállatorvos által kijelölt hatósági vagy szolgáltató állatorvos (az utóbbi esetén elsősorban az elhullott vaddisznókból történő mintavétellel megbízott szolgáltató állatorvos) - a Nébih honlapjáról is letölthető - mintakísérő iratot (megrendelőt) tölt ki, és ahhoz csatolja a mintaaazonosító lap/lapok első (eredeti) példányát/példányait. (Ha ugyanazon vadászatra jogosult egyszerre több állattól származó mintát is leadott, akkor elegendő egy kísérő iratot kitölteni, de mindegyik mintaaazonosító lapot csatolni kell.) Nem kell ASP és KSP esetében külön kísérő iratot kitölteni, egy kísérő irat elegendő. A kísérő iraton (megrendelőn) fel kell tüntetni, hogy „ASP/KSP célzott surveillance”.

7. A mintaküldő állatorvos felelőssége, hogy a vizsgáló intézet számára a 3. függelékben felsorolt adatok hiánytalanul rendelkezésre álljanak, valamint arról gondoskodni, hogy a minta késedelem nélkül a HJK vagy a megyei főállatorvos által kijelölt gyűjtőhelyek valamelyikén leadásra kerüljön. A mintaküldő állatorvos nem vehet át olyan vérmintát, amelyhez nincs mandulaminta, továbbá megtagadhatja az olyan vérminta átvételét és beküldését, amely olyan mértékben hemolizált (egynemű, teljesen folyós, sötétvörös, lakkszerű, nem tartalmaz véralvadékat), vagy egyéb anyaggal szennyezett, hogy intézeti vizsgálatra minden valószínűség szerint alkalmatlan lenne. Ezekben az esetekben a vadászatra

jogosultnak intézkednie kell, hogy az alkalmatlan, illetve hiányos minta pótlására másik állatból mintavétel történjen.

5. függelék

Az elhullott vaddisznók ártalmatlanításának részletes szabályai a fertőzött és az ASP szempontjából magas és közepes kockázatú területeken, ha a hulla 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítása akadályba ütközik

1. A fertőzött területeken és az ASP szempontjából magas kockázatú területeken az elhullott vaddisznót – a mintavételt követően –, és ha a hulla 1. kategóriájú állati eredetű melléktermék feldolgozóba szállítása akadályba ütközik, főszabályként a helyszínen történő elásással kell ártalmatlanítani, úgy hogy elegendő (mintegy 30-50 cm vastag) földréteg kerüljön rá. Ez a gyakorlatban elsősorban a megtalálás helyén vagy ahhoz a lehető legközelebb történő elásást jelenti. Az elásás előtt a hullát az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel le kell locsolni. A láthatóan szennyezett talajt és/vagy növényi részeket a hullával együtt kell elásni. Ha megtalálás helyén a hulla nem ásható el, akkor azt vastag falú fóliazsákba kell helyezni vagy ilyen fóliába csomagolni és csepegésmentesség biztosítása mellett kell az elásás helyére szállítani. A megtalálás és az elásás helyét is az ASP ellen hatékony fertőtlenítőszer oldatával le kell locsolni.
2. Ha a körülmények nem teszik lehetővé a megtalálás helyén vagy ahhoz lehető legközelebb történő elásást, akkor az elhullott vaddisznót az 1. pontban leírtak szerint fóliazsákba helyezve, illetve fóliába csomagolva a vadászatra jogosult által létesített, a terület vaddisznóállományához igazodó méretű és bármilyen módon körbekerített gödörhöz kell szállítani. Az ártalmatlanítást a gödörbe helyezéssel, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel való lelocsolással és elegendő földréteggel a hullára rétegezésével kell végrehajtani. Az ártalmatlanítás célját szolgáló gödör felügyelete a vadászatra jogosult feladata, az illetékes járási főállatorvos szűrőpróbaszerűen ellenőrzi az előírások betartását.
3. Főszabályként az ártalmatlanítás végrehajtására a szükséges eszközökkel rendelkező természetes személyt kell az Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kötelezni. Célszerű, hogy ez a személy az legyen, aki az elhullott vaddisznók szervezett keresését és a mintavételt is végzi. Ha az szükséges – különösen a 2. pontban említett gödörben történő ártalmatlanítás esetén – a vadászatra jogosult is aktív közreműködésre kötelezhető. Az aktív közreműködésre kötelezett természetes személynek vagy a vadászatra jogosultnak az ártalmatlanítás végrehajtásáért állami kártalanítás jár elhullott vaddisznónként.
4. A magas kockázatú területen minden vadászatra jogosultat az Éltv. 51. § (3) bekezdés q) pontja szerint aktív közreműködésre kell kötelezni - az ártalmatlanításra használt – a 2. pontban már említett - gödör létesítésére, feltéve, hogy a vadászatra jogosult rendelkezik erre megfelelő területtel, valamint a gödör létesítése a terület felszín alatti vízkészletét nem veszélyezteti. A gödörnek legalább akkorának kell lennie, amely alkalmas annyi vaddisznó hulla eltemetésére, mint amennyi a vadászatra jogosult területére vonatkozó legutóbbi becslés szerinti számú vaddisznó 10%-a. Ha a gödör betelik, akkor azt véglegesen be kell temetni és a közelében újat kell létesíteni. A vadászatra jogosult a gödör létesítésre állami kártalanításra jogosult. Ez a gödör az egyéni vadászból származó zsigerek ártalmatlanításra is használható. A zsigereket is vastag falú fóliazsákba helyezve kell az ártalmatlanítás helyére szállítani. A gödörbe helyezett hullák számáról a vadászatra jogosult köteles nyilvántartást vezetni és azt két évig meg kell őriznie.

5. Az ártalmatlanítást végző személynek a feladat elvégzését követően kezét, lábbelijét és szennyezett ruházatát, valamint az ártalmatlanítás során használt járművet és eszközöket ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell fertőtlenítenie.

6. függelék

Az ASP megelőzése szempontjából kiemelt jelentőségű általános járványvédelmi (biológiai biztonsági) követelmények

I. A kockázati kategóriára tekintet nélkül az egész országra vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező, illetve ajánlott
A nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1069/2009/EK rendeletben, illetve a klasszikus sertéspestis elleni védekezésről szóló 75/2002. (VIII.16.) FVM rendeletben foglalt, az állati eredetű anyagot tartalmazó élelmiszerhulladék (moslék) etetésére vonatkozó tilalom következetes betartása	Minden kategória esetében kötelező
A hullák és egyéb állati eredetű melléktermékeknek a 1069/2009/EK rendeletben foglaltaknak megfelelő kezelése és ártalmatlanítása.	Minden kategória esetében kötelező
Az állomány egyedeinek az ASP-re fogékony egyéb állatokkal való érintkezésének megakadályozása (zárt tartás olyan módon, amely megakadályozza más házisertésekkel vagy vaddisznókkal való közvetlen vagy közvetett érintkezést)	Minden kategória esetében kötelező
Kilőtt vaddisznók testével vagy azok bármely részével, továbbá elhullott vaddisznók testével vagy azok bármely részével való érintkezés megakadályozása	Minden kategória esetében kötelező
Sertéstartó telepre belépni csak kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után lehet.	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Vadászatnál vagy más sertéstartó helyen használt öltözetet és lábbelít azonban a kislétszámú állományok esetében is le kell cserélni!
A sertéstartó épületbe (ólba) belépni csak a kizárólag az erre a célra használt ruhában és lábbeliben, vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli felvétele után szabad	Minden kategória esetében kötelező

Sertéseket csak megbízható, a központi adatbázisban nyilvántartott helyről, szállítási dokumentumokkal együtt szabad vásárolni	Minden kategória esetében kötelező
Csak az lépjen be a sertéstartó épületbe (ólba) akinek feltétlenül szükséges, de csak ruha és lábbeli csere után vagy egyszer használatos védőköpeny és védőlábbeli használatával.	Minden kategória esetében kötelező
Olyan kerítés a telep körül, amely alkalmas ember, kóbor állat vagy vadon élő állat behatolásának megakadályozására	Nagylétszámú állományok estében kötelező, a kislétszámú árutermelő állományok esetében ajánlott. Ha a járványügyi helyzet indokolja a kültéri sertéstartás esetében is kötelező!
Az állategészségügyi hatóság által jóváhagyott járványvédelmi intézkedési terv megléte, amely kiterjed a személyi higiénéire és a takarítás és fertőtlenítés végrehajtásra a telepen	Nagylétszámú állományok esetében kötelező, kislétszámú árutermelő állományoknak ajánlott.

II. Kizárólag a fertőzött területre és ASP szempontjából magas kockázatú területekre vonatkozó követelmények

Követelmény	A sertésállományok melyik kategóriájában kötelező
Mielőtt a sertések takarmányozására használnák a lekaszált fűvet vagy a közvetlenül a termőföldről származó gabonát, azokat kezelni kell az ASP vírusának inaktiválása érdekében, vagy 30 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk, abban az esetben, ha ezek olyan helyről származnak ahol már megállapításra került a betegség.	Minden kategória esetén
Mielőtt a szalmát a sertések almozására használnák, azt kezelni kell az ASP vírusának inaktiválása érdekében, vagy 90 napig olyan helyen kell ezeket tárolni, ahol vaddisznó nem férhet hozzájuk, abban az esetben, ha ezek olyan helyről származnak, ahol már megállapításra került a betegség.	Minden kategória esetén

7. függelék

A vaddisznó társas vadászat járványügyi szabályai az ASP szempontjából a korlátozás alá vont területeken

1. A vaddisznó társas vadászat megszervezésével kapcsolatos járványügyi szabályok

1.1. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvényben, illetve végrehajtási rendeleteiben foglalt előírásokon felül korlátozás alá vont területen a vadászatra jogosultak az e fejezetben meghatározott járványügyi követelmények teljesítése esetén kaphatnak

engedélyt a megyei főállatorvostól a vaddisznó társas vadászat (továbbiakban: társas vadászat) megtartására. A társas vadászat megtartására vonatkozó kérelmet a vadászatra jogosultnak a vadászat tervezett időpontja előtt legalább 5 nappal - a megyei főállatorvos által meghatározott módon - kell írásban benyújtania. A kérelemnek mindenképpen tartalmaznia kell az alábbiakat

- a területet pontos megnevezése (települést ahova a terület tartozik és a terület helyi elvezése), ahol a társas vadászatot végezni akarják,
- a társas vadászat vezetésével megbízott személy neve és címe, a megyei oktatáson való részvételének dátuma,
- az ASP-re vonatkozó szabályokat a résztvevőkkel ismertető, illetve az ASP-vel kapcsolatos előírások betartásáért felelős személy neve és címe, a megyei oktatáson való részvételének dátuma (ha a két személy nem azonos),
- résztvevők adatai (név, lakcím),
- gyülekező hely,
- zsigerelés helye GPS koordinátákkal,
- teríték helye GPS koordinátákkal,
- az elejtett vaddisznók várható száma,
- hajtástérkép.

1.2. A társas vadászat vezetésével a vadászatra jogosult csak olyan személyt bízhat meg, aki a járványvédelmi vadászképzésen részt vett és ott sikeres vizsgát tett.

1.3. A vadászatra jogosult köteles gondoskodni arról, hogy az alkalmazásában álló hivatásos vadász – illetve több hivatásos vadász esetén közülük legalább egy – a járványvédelmi vadászképzésen részt vegyen. A társas vadászat csak akkor tartható meg, ha azon végig jelen van az a hivatásos vadász, aki a képzésen részt vett, vagy az a képzésen részt vett egyéb személy, aki az ASP-re vonatkozó intézkedések betartásáért, betartatásáért felelős a vadászatra jogosulttól kapott megbízás alapján.

1.4. A társas vadászat jelenlévő hivatásos vadász feladata, hogy az ASP-vel kapcsolatos legfontosabb, a képzésen megtanult ismeretekről a társas vadászat minden résztvevőjét – beleértve a hajtókat is – tájékoztassa a vadászat megkezdése előtt. A társas vadászat minden résztvevőjének e tájékoztatás megtörténtét aláírásával kell igazolnia.

1.5. A társas vadászat valamennyi résztvevőjének e függelékben foglalt járványügyi követelményeket maradéktalanul be kell tartania. A társas vadászaton csak olyan személyek vehetnek részt, akik házisertést nem tartanak.

1.6. A hajtás során úgy kell eljárni, hogy annak iránya lehetőség szerint a korlátozás alá vont területen belülré mutasson, elkerülve ezzel azt, hogy a vaddisznók a területről kívülre meneküljenek.

1.7. A társas vadászat során törekedni kell arra, hogy a hajtási körbe bekerült vaddisznók közül a lehető legtöbb egyed lelövésre kerüljön, ezért a vadászok felállításánál ezt a szempontot kiemelten kell kezelni.

1.8. Minden vadászatra jogosult köteles a területén kialakítani egy olyan helyet, ahol a társas vadászaton kilőtt vaddisznók zsigerelése történik. Ugyanitt kell kialakítani az ártalmatlanításra váró zsigerek gyűjtésnek és tárolásának feltételeit.

1.9. Amennyiben a társas vadászat során, akár élő állaton, akár zsigerelés során felmerül az ASP gyanúja, vagy elhullott vaddisznót találnak a résztvevők, a járási főállatorvost haladéktalanul értesíteni kell.

1.10. A testek és a zsigeretek szállításra csak a helyben használt gépjárművek használhatóak, amelyeket a használat után, a terület elhagyása előtt tisztítani és fertőtleníteni kell.

1.11. A vendégvadászok saját gépjárművel nem hajthatnak be a vadászatra kijelölt területre.

2. A társas vadászat gyakorlati végrehajtása során betartandó járványügyi követelmények

2.1. A kilőtt vaddisznó szállítása a kilövés helyéről a zsigerelés helyére műanyag ponyván felemelve vagy csúsztatva (szánszerűen), vagy gépjárművel történjen. Gépjárművel történő szállítás esetén a platót műanyag fóliával kell védeni a szennyeződéstől. Zsigerelés kizárólag a zsigerelő helyen történhet.

2.2. A kilőtt vaddisznó megtalálási helyét, teríték és a zsigerelés helyét fertőtleníteni kell, az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szerrel.

2.3. A zsigerelés helyére csak a feladatot végző személyek léphetnek be. A zsigerelők részére a vadászatra jogosultnak eszközöket és egyszer használatos védőruhát vagy ennek hiányában lemosható (fertőtleníthető) műanyag kötenyt kell biztosítani. A zsigerelés során minden egyedből vérmintát és mandula mintát kell venni laboratóriumi vizsgálat céljára. Az egyszer használatos védőruhát használat után össze kell gyűjteni és veszélyes hulladékként kell kezelni. A zsigereléshez használt eszközöket és kötenyt minden használat után fertőtleníteni kell és a következő használatig elzárva kell tárolni. A zsigerelést végző személyek a zsigerelés helyét kézfertőtlenítést és lábbeli fertőtlenítést, vagy cserét követően hagyhatják el.

2.4. A zsigereteket és a felhasználásra nem kerülő egyedeket az állati eredetű melléktermék feldolgozó üzem által biztosított konténerbe kell elhelyezni. A testeket és a zsigereteket az ASP ellen hatékony fertőtlenítő szer oldatával le kell lelocsolni. A konténer őrzéséről gondoskodni kell.

2.5. A testek felhasználásával és tárolásával, illetve - ha a virológiai vizsgálat eredménye nem negatív – az ártalmatlanítással kapcsolatos szabályok a Nébih honlapján kerülnek közzétételre.

2.6. Amennyiben a felhasználásra szánt testek megfelelő szállítása, tárolása nem oldható meg, úgy azokat 1. kategóriájú állati eredetű mellékterméknek kell tekinteni és mintavétel után ártalmatlanítani kell. E testek – mint megsemmisített termékek - után is állami kártalanítás illeti meg a vadászatra jogosultat.

2.7. A társas vadászat során kilőtt olyan egyedek testéért, amelyeket a vadászatra jogosult hasznosítani nem tud, és ezért kerülnek ártalmatlanításra, a vadászatra jogosultnak állami kártalanítást kell fizetni.

2.8. A társas vadászatot követően társas vadászatban részt vevők ruházatát, kezét, lábbelijét az ember egészségére nem ártalmas textilbarát (aerosol) fertőtlenítőszerrel kell fertőtleníteni.

3. Ellenőrzés

3.1. Az illetékes járási főállatorvos szűrőpróbaszerűen ellenőrzi, hogy a fenti követelményeket az érintettek betartják-e. Ha a járási főállatorvos a fenti szabályok megsértését tapasztalja, akkor jelentést tesz a megyei főállatorvosnak. A megyei főállatorvos dönthet úgy, hogy a vadászatra jogosult által vadászati évben tervezett további társas vadászatokra nem ad engedélyt, illetve élelmiszerlánc felügyeleti bírsággal sújthatja a vadászatra jogosultat.

8. függelék

Az elhullott vaddisznókból történő rendszeres mintaküldésre vonatkozó szabályok

1. Az elhullott vaddisznókból történő mintaküldés rendszerességének megállapításához vadgazdálkodási egységeként kell megállapítani az elvárt mintaszámot.
2. Minden vadgazdálkodási egység esetében a vaddisznók becsült létszámának függvényében kell meghatározni, hogy várhatóan hány elhullott vaddisznóból lehet mintát küldeni egy vadászati évben (elvárt mintaszám). Az elvárt mintaszám a gépjárműütközés következtében, a helyszínen elhullott egyedek nem tartoznak bele, de ez nem érinti azt a szabályt, hogy a gépjárműütközés miatt elhullott egyedekből is kötelező a mintaküldés. Ha az így meghatározott szám nagysága lehetővé teszi, meg kell határozni a féléves, és ha lehetséges a negyedéves minimálisan elvárt mintaszámot is.
3. Ha egy vadgazdálkodási egység területén a vaddisznók becsült létszáma olyan alacsony, hogy a mellékelt táblázat alapján nem állapítható meg rá vonatkozó elvárt mintaszám a becsült létszám alapján, akkor a meghatározásánál az előző vadászati évi terítéket is figyelembe kell venni. Ha a teríték sem haladja meg az elvárt mintaszám meghatározáshoz szükséges mértéket, akkor az adott vadgazdálkodási egységre nem állapítható meg az elvárt mintaszám az elhullott vaddisznókból történő mintaküldés vonatkozásában.
4. Az SZKT-n és a fertőzött terület többi részén az elvárt mintaszám teljesítése kötelező, míg az ország egyéb területein csak ajánlott. Az *1. számú táblázat* tartalmazza az elvárt mintaszámokra vonatkozó irányszámokat.
5. Természetesen az elvárt mintaszám elérése után is kötelező minden megtalált elhullott vaddisznót bejelenteni, illetve abból virológiai vizsgálat céljából mintát venni.
6. Az SZKT-n és a fertőzött terület többi részén a rendszeres mintaküldés teljesülését a HJK-nak folyamatosan nyomon kell követnie. A HJK-nak legalább negyedévente, illetve félévente figyelmeztetnie kell írásban azokat a vadászatra jogosultakat, amelyek területére negyedéves vagy féléves elvárt mintaszám állapítható meg a táblázat szerint, és időarányosan nem történt meg az elvárt mintaszám beküldése. Ezen felül a vadászatra jogosultaknak a Mentésítési Tervben előírt – a vadászati évet követő – ellenőrzése során kiemelt figyelemmel kell lenni az elhullott vaddisznókra vonatkozó elvárt mintaszám teljesülésre. Azokat a vadászatra jogosultakat, amelyek az elvárt mintaszámot nem teljesítették, írásban figyelmeztetni kell. Ha az elvárt mintaszám 50 %-a sem teljesült, akkor a vadászatra jogosult területén az egyéb fajok társas vadászata, illetve a vaddisznók csoportos diagnosztikai kilövése addig nem engedélyezhető, amíg időarányosan nem teljesül az elvárt mintaszám. A vadászatra jogosultnak azonban továbbra is megadható az engedély, ha a vadászati hatóság igazolja, hogy a vadászatra jogosult rajta kívül álló okból nem tudta teljesíteni a minimális mintaszámot, vagy ha a becsült létszám, illetve a vizsgált vadászati évben teríték nem érte el a 100-at az SZKT-n kívüli vadgazdálkodási egységek esetén, vagy az 50-et az SZKT-n belül.

<i>Becsült vaddisznó létszám /előző vadászati évi teríték</i>	<i>Elvárt mintaszám a szigorúan korlátozott területen</i>			<i>Elvárt mintaszám a fertőzött terület szigorúan korlátozott területen kívüli részén, illetve a magas, közepes és alacsony kockázatú területen</i>		
	<i>Egész vadászati év</i>	<i>féléves</i>	<i>negyedéves</i>	<i>Egész vadászati év</i>	<i>féléves</i>	<i>negyedéves</i>
50 és 50 alatt	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg	nem határozható meg
51-100	2	nem	nem	1	nem	nem

		határozható meg	határozható meg		határozható meg	határozható meg
101-150	4	2	nem határozható meg	2	1	nem határozható meg
151-200	6	3	legalább 1	3	legalább 1	nem határozható meg
200 fölött	8	4	2	4	2	1

1. számú táblázat: Irányszámok az rendszeres mintaküldés bizonyításához elvárt mintaszámok meghatározáshoz

A Földművelésügyi Értesítő a Szerkesztőbizottság közreműködésével az Agrárminisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Szinay Attila

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth Lajos tér 11.

A Földművelésügyi Értesítő hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/> honlapon érhető el.

Felelős kiadó: Dr. Szinay Attila
